

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1897—1932.

1935

Szombat, 1935. október 5.
221. szám.

Adua bevétele órák kérdése csupán!

Visszaszorították mindenfelé a védekező abesszin hadakat, — de hadüzenet még mindig nem történt — Kétezer halott Ogaden fennsíkján — A négus újabb panasz-távirata a Népszövetséghez — Macdonald drámai felhívása az amerikai béke-egyesületekhez

Egy abesszin sereg megkerülte az aduai frontot és váratlanul befört Erithreába

A háboru fergetege végigseper Afrika felett. Az abessziniai hegyvidék bozótjai között a hiéna üvöltése helyett a gépfegyver ropogása hallatszik, az oroszán üvöltését pedig elnyomja az ágyudörej. Az abesszin falvak és városok felett megjelent az európai hatalmat jelképező félelmetes acélmadár, a bombavető repülőgép. Bizonyos jelképes értelem gyanítható abban, hogy az olasz légbombázás első célpontja az az Adua városa volt, amelynek közelében ezélt negyven esztendővel, hosszú évtizedekre hajótörést szenvedett az olasz gyarmatosítás.

Véres harc tört ki Ogadenben is

RÓMÁBÓL jelentik: Az olasz csapatok a tegnapi támadás során énekelve keltek át a Mareb folyón és eddig még sehol sem ütköztek komolyabb ellenállásba. A csapatok már annyira előnyomultak, hogy csak 20 kilométernyire vannak Adua városától. Az utak aránylag eléggé járhatók és a csapatok ösvényutakon haladnak előre.

Addisz Abebában arra számítanak, hogy rövidesen megkezdődik a főváros elleni olasz támadás.

A félhivatalos Reuter-ügynökség jelenti, hogy Sejun herceg csapatai Adua közelében vereséget szenvedtek. A herceg vezetése alatt álló csapatok Agsun és Adua irányában vonulnak vissza. Az olaszok már elfoglalták a Rama-hegyet és ezután már valószínű, hogy nyitva áll az ut Adua felé.

Olasz kézen a Darotakle-fensik

Tegnap reggel Abesszínia délkeleti részén, Ogaden tartományban is megkezdődtek a hadműveletek. Addisz Abebában az idegen követségek védelmi előkészületeket tettek, mert légi bombázásra számítanak. Az angol, francia és német követségek bombamentes fedezéket építettek. A négus elrendelte, hogy a közmunkaiügyi tanács a legsürgősebben földalatti fedezéket építsen a lakosság számára.

A harcokról tudósítók jelentései szerint teljes erővel folyik a harc, de hadüzenet egyik fél részéről sem történt. Olaszország ugyanis csak rendőri büntetőexpedíciónak nyilvánította a hadműveleteket és ezzel akarja elérni,

hogy népszövetségi szankciók ne érhessék. Azt reméli így, hogy az olasz támadás jogi jellegének elbírálása a vizsgálatok és az anketok hosszú sorát válthatja majd ki. Európai szempontból ez még kedvezőlenebb helyzetet teremthet, mert Anglia esetleg kénytelen lesz elszigetelt cselekvésre, amely sokkal veszedelmesebb az együttes népszövetségi eljárásnál.

CIANO GRÓF,
Adua ostromlója

Legújabb hír szerint az olasz csapatok széles vonalban támadnak Adua irányában és visszaverték az abesszin csapatokat. Adua már elesettnek tekinthető. Az Adua irányában

előnyomuló olasz csapatok főcélja Darotakle fensik elfoglalása. Ez a fensik mintegy 300 méterrel magasabb, mint Adua városa és így urálja azt. Ha a fensik olasz csapatok kezébe kerül, akkor már a 300 méterrel mélyebben fekvő Adua, amely még így is 1900 méter magasságban van a tenger színe felett, már nem tartható. A fensik lakóit már hónapokkal ezelőtt eltávolították. Darotakle az Adua felé vezető út közepén fekszik, 20 kilométernyire a határtól és ugyancsak 20 kilométerre Aduától.

Az olasz csapatok tegnap délfel fel foglalták a Darotakle fensik egyik kiugró pontját, a Ramat-hegyet és így további előnyomulásuk biztosítva van. A csapatok előtt repülőgéposztatok tisztítják meg a terepet és bombákkal szórják szét az ellentálló abesszin katonaságot. A repülőgéposztatok parancsnoka Cianó gróf, Mussolini veje és ide van beosztva Mussolini két fia is.

1896. véres emléke

A tegnapi olasz lapok hosszú cikkeken emlékeztek meg az 1896. évi véres aduai ütközetről, ahol az olasz katonák ezrei vesztették életüket. Hangsúlyozzák, hogy Adua elfoglalásának nagy erkölcsi jelentősége is van és bizonyos, hogy a város megszállása nagy hatást fog gyakorolni az abesszin hadseregre. Harrar-i jelentés szerint nemcsak Ogaden tartományban, hanem a francia Szomáli föld határán, a Mussat hegyvidékén is elkezdődtek harcok folynak. Adua eleste az abesszin sájtól egyik fontos felkészítő-eszközétől fosztja meg, mert eddig gyakran emlékeztették rá Abesszínia lakosságát, hogy itt már egyszer győztek az olaszok felett.

Ma reggel az abesszin hadsereg négy repülőgépe fegyverekkel és instrukciókkal felszerelve, az ország különböző tartományaiba repültek.

Aduát újból bombázták az olasz repülőgépek. Mint jelentik, azt a légitájt, amelyet

Ciano gróf vezetett és amelyben a két Mussolini-fiu is részt vett, Aduánál heves gépfegyver- és légháritó ágyutűzzel fogadták. A lé-

Három olasz front Addis-Abeba ellen

Addis abebai jelentés szerint a három fronton támadó olaszok közös célja szemmel láthatólag az abesszin főváros. Ugyanakkor azonban, amikor a Mussali hegyység irányában előrehaladó olasz csapatok nem találkoznak semmi ellenállással, az aduai és ogadeni támadások súlyos ütközeteket eredményeztek. Az olasz sereg zöme Eritreából tört előre Adua felé és ezzel a sereggel szemben az abesszinek 50 ezer főnyi serege csak lépésről-lépésre engedti át a terepet. Az itteni olasz sereg öt fides hadsereggel teljes dívizióba áll, amelyek mindegyike 15 ezer emberből áll, ezenkívül 10 ezer főnyi feketeinges és 8000 főnyi bennszülött hadsereg járul még ehhez a tekintélyes haderőhöz. A Mussali hegy irányá-

ban azonnal bombákkal felelt, majd Adigrat erőd felé fordult és maradék bombaanyagát itt ejtette le.

ban előnyomuló olasz sereg létszáma 15 ezer ember és végcélja a vasutvonal, amely Djubutit Addis Abebával köti össze.

A legkétségesebb kimeneteli harcok Ogaden tartományban folynak. Abesszin körök ennek a vítkének az ellenálkásában igen reménykednek, minthogy az olasz hadseregnek a mocsaras, forróégővi, maláriás vidéken nagy nehézségek lesznek és az olasz csapatok állandóan harcban állanak majd az abesszin törzsekkel.

Asmerából jelentik hogy délután Adua-Adigrat irányából heves ágyutűz hallatszott. Az olasz légitörzsek többször elrepültek a támadás céljával szolgáló vidék felett. Az olasz csapatok körül akarják venni Adua vidékét.

Gyermek türosztéshez
BABY-SZAPPAN,
utána hintőpor, de csak

Stöfer

5081

Hivatalosan megállapítást nyert, hogy Aduát két ízben bombázta 40 olasz repülőgép, amelyek a 14-ik és 15-ik légitörzshöz tartoznak. Ebben a rajban teljesít szolgálatot Ciano gróf, Mussolini veje és Mussolini két fia. A repülőgépek tulajdonképpen csak tüntetés céljából szálltak el Adua felett, de később egész alacsonyról 78 bombát dobtak a városra.

A bombázásnak 1700 halottja és sebesültje van.

A Reuter jelentése szerint a bombatámadás alatt szivettépd jelenetek játszódtak le. A város férfilakossága ugyanis már régebben kivonult katonai szolgálatot teljesíteni és a bombák kizárólag asszonyokat, gyermekeket és öreg embereket öltek halomra. A támadást megkönnyítette, hogy Aduában egyetlen légitámaszpontot elhárító ágyú sem volt felállítva. Az olasz főhadiszálláshoz érkezett hírek szerint Adua városban és környékén ötvenezer abesszin katonai áll készenlétben. A várostól husz kilométerre fekszenek az aksumi császári sírok, amelyekben az összes abesszin császárok hamvait őrzik. Egészen bizonyos, hogy a császári sírkert körül nagy harcok fognak lefolyni, mert az abesszin csapatok ezeket a szentnek tartott területeket nem adják ki egykönnyen a kezükből.

De Bono tábornok, a keletafrikai olasz csapatok fővezére, kiáltványt intézett a keletafrikai olasz területek lakosságához. A kiáltványban a főbiztos felsorolja az addis abebai kormány részéről tapasztalt sorozatos kihívásokat és emlékeztet arra, hogy hány ízben törték be abesszin csapatok Eritrea és Szomália határára.

Olaszország feketeinges csapatai előttek, hogy megvédjék a lakosságot a barbárok provokálásától.

A főbiztos végül bejelenti, hogy utasítást adott az olasz csapatoknak a Maret folyó átlépésére és ez meg is történik. Ezzel el akarja kerülni azt, hogy olasz állampolgárok birtokai kárt szenvedjenek a háború következtében és segítséget akar nyújtani az Olaszországhoz hű bennszülötteknek. Bejelentette ezenkívül a kiáltvány, hogy az olasz csapatok Tigré környékét is megszállják, amelynek népe az olaszok védelmét és segítségét kérte. A Paris Soir kiküldött munkatársa szerint az északi hadműveletekkel egyidejűleg a déli Ogaden tartományban is nagy csata folyik, amely még mindig nem ért véget.

A négus távirata a repülő-támadásokról

Addis-Abeba-ból jelentik: A négus az éjszakát palotája kápolnájában töltötte el és néhány gyertya ilybolygó fényénél imádkozott. A mozgósítás elrendelése után a császár legbizalmasabb szolgálójával a koronakészereket bombabiztos, titkos helyiségben rejtette el, amelynek bejáratát a császáron kívül csak egy miniszter ismeri.

Genfben egyébként az abesszin császár aláírásával Olaszország csapatainak csütörtöki támadásai után a következő távirat érkezett a Népszövetség főtitkárságához:

— Kérem tudomásul venni, hogy olasz csapatok megkezdték előnyomulásukat az Agaden-tartomány ellen és hogy az olasz repülők két védtelen várost bombáztak. Ezért Olaszország kell hogy a felelősséget viselje. Az olaszok világos és erőszakos támadása ellenére, amely Abessziniát védelemre kényszeríti, az abesszin kormány újból kifejezi szilárd akaratát, hogy együtt kíván működni a Népszövetséggel.

Jegyzék-párba a Népszövetség előtt

Népszövetségi körökben az olasz támadásról szóló híreket különbözőképpen kommentálják. Nagy feltűnést keltett az a hír, hogy

Suvich olasz külügyi államtitkár táviratot intézett Eden lordhoz, amelyben elismerte, hogy az olasz csapatok támadólag léptek fel Abessziniában.

azonban ezt azzal indokolja, hogy az abesszin császár elrendelte az általános mozgósítást. Másrészt az abesszin kormány kijelentette, hogy a csapatokat a határtól 30 kilométerrel visszavonja, azonban ígéretét nem tartotta be.

Genfben a Népszövetség főtitkári hivatalához tegnap két távirat érkezett. Az egyik táviratot a négus intézte a Népszövetséghez és az így hangzik:

„Kérem Önt, hogy az alábbi táviratot, melyet ma, október 3-án reggel kaptam Radul Sevun tábornoktól, közölje a tanácsstagokkal és a népszövetségi tagállamok megbízottaival. A távirat szövege a következő: Az olaszok ma reggel megkezdték az előnyomulást Mussali irányából, repülőgépeik megkezdték Adua és Adigrat városok bombázását. A bombák számos asszonyt és gyermeket is megöltek több házat rombadöntöttek. Agade határában az olaszok megütköztek a visszavonulóban levő csapatainkkal, a harc abesszin területen folyik. Mindezekkel a tényekkel az olaszok kimerítették a határsértés és megnevezett támadási szerződés figyelembe nem vételének kritériumait.”

A négus távirata még megjegyzi, hogy Agade Ogaden-tartományban fekszik, tehát látnivaló dolog, hogy az olaszok két oldalról egyszerre támadnak, ami tervszerűségre és eldöntött szándékra vall. A négus erővel tiltakozik a határ- és szerződésértés miatt, melyvel az olaszok tekintélyes kárt okoztak.

Az olasz kormány genfi távirata

Az olasz kormány tegnap ugyancsak táviratot intézett a főtitkári hivatalhoz. A távirat szövege a következő:

„Van szerencsénk önökkel a következőket közölni: Október 1-én kaptuk a hivatalos értesítést, amely szerint az abesszin császár valószínűleg 2-ikán vagy 3-ikán kiadja az általános mozgósításról szóló rendeletet. Ugyanakkor mi is utasítottuk keletafrikai hadseregeink főparancsnokait, hogy tegyék meg a szükséges intézkedéseket, ugyanis a

Szomáli mentén élő törzsek hangulata különösen az utóbbi időben korántsem volt megnyugtató. Utasítottuk csapataink főparancsnokait, hogy a rend és béke fenntartása érdekében minden szükségesnek látszó intézkedést tegyen meg, különösen akkor, ha a császár valóban kiadja a mozgósításról szóló parancsot. Ugyanakkor megbizonyosodott, hogy a császár nem tett elégét ama ígéretének, hogy csapatait a határtól harminc kilométerre visszavonja, mire utasítottuk keletafrikai csapataink főparancsnokait, hogy a rend és béke fenntartása érdekében, ha kell, szállják meg a fontosnak tűnő stratégiai pontokat is és amennyiben ez nem merne simán, úgy alkalmazzák eme műveleteiknél a szokásos eszközöket. Mindezekkel a rendelkezéseinkkel elejét akartuk venni annak, hogy csapatainkat kitégyjük a mozgósított abesszin hadsereg váratlan és belátatlan következményekkel járó támadásának.”

Népszövetségi körökben a két távirat mély benyomást keltett.

Anglia egyedül nem lép fel Olaszország ellen

Az Abessziniában maradt olasz állampolgárokat tegnap összeszedték és fegyveres őrség kíséretében az olasz követségre szállították. Arról, hogy Da Vinci olasz követ megkapta utlevelét, ellentétes hírek érkeznek. Attól tartanak, hogy az abesszin kormány a követet és a követség személyzetét tuszként akarja fogságba venni.

Az olasz propagandatügyi miniszterium pénteken adta ki az első jelentését az olasz csapatmozdulatokról. A hivatalos jelentés a következőképpen szól:

„Az olasz ötödik hadtest, amely a sor-katonaságon kívül feketeingesek és bennszülött alakulatokból áll, október 3-án délután 5 órakor lépte át a határt, hogy a fenyegető abesszin támadást megelőzze. Az olasz csapatok menetelése meglehetősen nehéz terepen gyors tempóban folyt le és mintegy 20 kilométernyire hatoltak be abesszin területre. Nem felelt meg a valóságoknak, hogy a négus visszavonta volna csapatait a határtól. Az olasz csapatokat a bennszülött lakosság téhér zászlókkal fogadta. A nép igen szánalmas állapotban volt és a katonai hatóságaink azonnal gondoskodtak arról, hogy élelmiszereket osszanak szét közöttük.”

Miután a római lapok közölték az első ütközésekről kiadott hivatalos jelentést, az ország egész területén hatalmas és lelkes tüntetéseket rendezett a lakosság. Nyomban zászlókkal díszítették fel a házakat és menetek alakultak, amelyek Mussolinit és az olasz hadsereget éltették. A „Messagero“ hevesen támadta azt a külföldi sajtókampányt, amely máris brutalitással vádolja az Abessziniába benyomuló olasz csapatokat. A lap szerint ezek a tudósítások angol hírforrásból származnak és innen ered az aduai Vörös Kereszt-kórház bombázásának híre is.

Tudvalevőleg egész Abessziniában „Vörös Kereszt” kórház nincsen.

Sir Simon belfigyminiszter tegnap mondott beszédében kijelentette, hogy Anglia nem abesszin-párti és nem ellensége Olaszországnak, hanem a Népszövetség rendíthetetlen híve.

Arról szó sem lehet hogy a Népszövetség alapokmányának alkalmazásából folyó szankciókat Anglia egyedül alkalmazza, hanem csak a Népszövetség valamennyi tagállamával együttesen. Vagy közös akció lesz, vagy semmilyen.

Olaszország kereskedelmi megbízottal,

pénteken 100 ezer tonna rizst és buzát vásároltak. Sanghaiban. A vásárlás következtében az árak erősen emelkedtek.

A keletafrikai konfliktus következményeként egyébként az árucikkek rohamosan megdrágultak az angol tőzsdéken. Liverpoolban a buza ára 4 shillinggel emelkedett. Gyapjában az emelkedés 20 fontot tesz ki, míg a londoni szénpiacon rakétaszerűen szöktek fel az árak. Az arany tovább hőköl a Amerika felé. Tegnap 38 millió dollár értékű aranyszállítmányt indítottak utnak az Újvilágba.

Döntött a francia államtanács

Ma délután fél 4 órakor Párisban nagyfontosságú államtanács volt, amely

jóváhagyta az angol jegyzékre adandó válasz szövegét.

Anglia, mint ismeretes, ebben a jegyzékben kérdést intézett a francia kormányhoz, hogy egy, a Földközi-tengeren az angol flotta elleni támadás esetén a francia flotta hajlandó-e együttműködni és a francia flottabázisokat az angol hadihajók használhatják-e háttérül? Erre a kérdésre válaszolt a francia államtanács. Ezután Laval miniszterelnök ismertette a nemzetközi helyzetben beállott változásokat. Az államtanács, amelyen Lebrun elnököt,

helyeselte Laval eddigi politikáját és hozzájárult jövőben követendő magatartásához. Az államtanács végül teljes bizalmat szavazott Laval miniszterelnöknek.

Az államtanácsban résztvett Flandin is, aki már felgyógyult a legutóbbi autószerencsétlenség során szenvedett súlyos sérüléseiből.

Grandi londoni olasz nagyvételű kihallgatást kért Sir Hoare külügyminisztertől. Az a hír terjedt el politikai körökben, hogy az olasz nagykövet újabb észrevételeket kíván tenni a külügyminiszternek a viszály rendezésének újabb lehetőségeiről.

Az egész angol sajtó egyébről sem ír, mint az

Macdonald dodonai békeszózata

LONDONBÓL jelentik: Macdonald volt miniszterelnök táviratot küldött az amerikai békeegyesületekhez, amely egyben a világ valamennyi békebarátjához is szól. A felhívást az amerikai rádió összes állomásai közvetítették hallgatóiknak. Macdonald üzenete a következőket tartalmazta:

„Felkérem mindazokat, akik egész életükön keresztül a béke hívei voltak, most is maradjanak hűek a béke eszméjéhez, de foglaljanak állást egyúttal a támadó meghünytése mellett.”

Genéből jelentik: Madariaga ma tájéoztatta Eden lord angol minisztert a tízenhárom bizottság munkájának eredményeiről. A bizottság jelentését holnap adja át a delegációknak. A jelentés csak a külső körülményekről szól és a megtorló intézkedések kérdését a népszövetségi tanácsra bizza. Laval miniszterelnök hír szerint legutóbbi párisi tanácskozása során közölte Edennel, hogy a francia kormány bizonyos körülmények között hajlandó együttműködni a Földközi-tengeren Angliával, de emellett hű akar maradni kötelezettségeihez és az alapokmány cikkelyeihez is. Franciaország azt óhajtja, hogy ne korlátozzák az együttműködést a Földközi-tengerre, hanem egyezzenek meg Európa bármely pontján elhárítható veszélyre.

A baloldali lapok kivételével a francia sajtó egyöntetűen tiltakozik az olasz háborúba való beavatkozás ellen. A Journal ezt írja: Semlegesek vagyunk és azok is akarunk maradni. Az Echo de Paris kijelenti, hogy Franciaország számára lehetetlenség háttérül járni latin nemzeteket, csak azért, hogy Anglia tetszését megnyerje. Azt írja a lap, hogy londoni jelentés szerint az angol kormány a spanyol kikötőket is fel akarja használni flottája bázisul a háború esetén és ez

Amerika több városában a négerrek bojkottálták az olaszok üzleteit. Newyork egyik külvárosában, Harlemben néger bojkottőrök állanak az olaszok üzletei előtt és megakadályozzák, hogy a közönség beléphessen. Tegnap 600 főnyi néger tüntetett az olaszok ellen és a rendőrök csak hosszas dulakodás után tudták a tömeget szétoszlatni.

A brooklyn-i egyetem német és olasz diákkal véres csatát vívtak, amelynek csak a rendőrség beavatkozása vetett véget.

olasz támadások megkezdéséről. A lapok kiemelik, hogy az olasz katonai hadműveleteket nem előzte

LEBRUN.

francia köztársasági elnök

meg semmiféle hadüzenet. A Daily Herald kijelenti, hogy a megtorlást Olaszországgal szemben haladéktalanul alkalmazni kell.

okból már érintkezésbe is lépett a spanyol kormánnyal.

A „Völkischer Beobachter” szerint Anglia megengedi Olaszországnak, hogy 40 év előtti aduai vereségeért elégtételt vegyen magának, de

Olaszországnak meg kell értenie, hogy nem nyomulhat be Abessziniába anélkül, hogy európai konfliktust fel ne idézzon. Az angol cirkálók és parti ütögek is erős érvekkel fognak szolgálni az angol álláspont mellett.

A „Germania” szerint Anglia most már gyors cselekvésre határozza el magát. A pesszimisták azt hiszik, hogy az első olasz szállító hajó átkutatása már okot fog adni a katonai konfliktus kitörésére. A „Kreuzzeitung” azt írja, hogy a Népszövetség siralmas állapotban van és az Anglia által adott injekció sem segít az agónián.

Egy sokáimondó római jelentés

Római jelentés szerint. — írják a párisi lapok. — illetékes körök arról tárgyalnak, hogy abban az esetben, ha az angol légi flotta Rómát bombázná, akkor az olaszok Firenzébe tennék át a fővárost, hogy ilyen módon a világ katolikusainak fővárosát megkímélik a pusztulástól. Tárgyalnak

Katonai megfigyelőket küldött ki Japán

A cseh-szlovák kormány az olasz-abesszin viszályval kapcsolatban, a kisantant másik két államával együtt, a francia szempontokhoz kíván teljes mértékben alkalmazkodni. A cseh kormány álláspontja a következőkben foglalható össze:

— Feltétlen ragaszkodik a népszövetségi alapokmányhoz. Az olasz érdekek legnagyobb tiszteletben tartása és egyébként a legszigorúbb semlegesség.

Tokióból jelentik: A japán minisztertanács tegnapi ülésén a külügyminiszter annak a véleményének adott kifejezést, hogy Japán semlegességét az olasz-abesszin viszály ügyében sikerült megőrizni. A japán kormány egyébként katonai megfigyelőket küld az olasz-abesszin harcra.

E. ECKSTON,

6505 az antwerpeni állami Opera primabellerinája és szenzációs műsor a KINAI LOKÁLBAN

BUCURESTI, Pasagiul Comoedia.

azonban arról is, hogy repülő-támadás esetén vajon kötelese-e Vatikán város eloltani lámpáit, mert ezzel biztos célpontot nyújt az ellenséges repülőknak...

Párisi politikai körök szerint a Népszövetség szombati ülésén utólagra fogja felszólítani Abessziniát és Olaszországot, hogy szüntessék be az ellenségeskedéseket. Tekintettel arra, hogy ennek a felszólításnak eredményes volta gyszólván teljesen kilátástalan.

biztosra vehető, hogy a szombati tanácsülésen ki fogják mondani a gazdasági blokkad fokozatos alkalmazásának szükséges-ségét.

Tovább folynak az angol katonai előkészületek

Az angol lapok jelentése szerint a gazdasági szankciókat fokozatosan érvényesítik Olaszország ellen. A Népszövetség beviteli tilalmat írta elő mindazokra az ásványi anyagokra, amelyek haditechnikai szempontból fontosak. Ha az elsőséges gazdasági rendszabályok hatástalanok lennének, úgy százszázalékos gazdasági blokkad alá veszik Olaszországot.

Gazdasági blokkad esetén az angol és francia hajóhad teljesen körülférná az Appennini félszigetet, úgy, hogy oda semmiféle szállítmány be nem futhatna és onnan csapatok és azok utánpótlása kihajózható nem lenne.

Ez a százszázalékos gazdasági blokkad természetesen sértene az olasz állam szuverenitását és az ellen Olaszországnak már támadólag kellene felkérnie, ami egy európai, esetleg egy új világháború megindulásának első jeladása volna.

Egyébként az angol katonai előkészületek tovább folynak. A Reuter alexandriai jelentése szerint csütörtökön, mikor az olasz-abesszin háború kitörésének híre megérkezett a városba, a rendőrség azonnal riadó-készületbe helyezkedett. A katonaságot alármírozták, a kiirtások végig járták az utcákat és a tisztek altisztek és a legénység sietve a kaszárnyákba igyekezett. Azonnal nagyobb katonai különítmény szállta meg az „Eastern Telegraph Company” tengerparton fekvő szikratáviró-állomását, a szociális nemzetközi rendőrség olasz tagjaitól pedig elszedték revolvereiket.

Kairóból repülőgépen Alexandriába érkezett Charlton Spinks tábornok, az egyiptomi hadsereg fővezére, aki Alexandria külső területén megbeszélést folytatott az egyiptomi hadsereg vezérkari főnökével. A Reuter szerint az összes egyiptomi pártok arra az álláspontra helyezkedtek, hogy minden ellenállásukat megszüntetik és zárt sorokban támogatják a kormányt és a hadvezetőséget a szükséges lépések tekintetében. A reggel megjelenő újságok értesülése szerint

küszöbön áll az angol és egyiptomi hadseregek közötti szövetség megkötése.

A londoni tőzsde az első háborús hírekre pánikszzerűen reagált. A gabona és nyestertermények ára ugrásszerűen emelkedett. Az értékpapírok tőzsdéjére eladási hullám ragadt. Az angol állampapírok percek alatt olyan mély árfolyamra estek, amilyenre 1935-ben még példa nem volt. Az einipegi tőzsdén az összes terményfajtákban óriási áremelkedés van.

Bundák—szőrmék

legolcsóbban

5420

Neuländer E. szücsnél

Fischer Eliz-palota, az udvarban.

»Fekete-péntek«

*

A telefonok csengtek, a távirók kopogtak, emberek rohantak izgatottan a kagylóhoz, téptek fel táviratokat, amelyekben néhány spártai rövidségű szó állott és minden szó mellett számok: a tőzsdei jelentés.

Füledt levegőjű termekben izgatott hangú és izgatott gesztusu emberek papírcsomagokat lobogtattak, kiabáltak és elötörték a körük zárt gyűrűben, neveket és számokat harsogtak: a tőzsdeügynökök. Kezükből csakhamar eltűntek a papírkötegek és ujak meg ujak meg ujak jöttek helyükre: Párisban, Londonban, Amszterdamban, az európai nagy tőzsdéken menekültek az emberek az értéktől, vitték a piacra az értékpapirokat.

A tőzsdei jelentések arról számoltak be, hogy úgy az ipari értékekben, mint egyes állampapírokban óriási esések álltak be. Ez történt a mai nap. Tőzsdei nyelven ezt úgy szokták hívni, hogy: „fekete-péntek”.

Az állomásokon megélenkült a forgalom. Több fuvarleveleket állítottak ki, mint az elmúlt napokban. Ezek a fuvarlevelek azonban nem külföldre száltak. A szállítmányok belföldi gócpontok felé irányultak. A telefonok csengtek, a távirók kopogtak, kötések jöttek létre. A raktárakban halomba gyűlt az áru: buza, tengeri, mindenféle gabonamennyi. Az emberek gyűjtötték az árut.

Az árutőzsdei jelentések arról számoltak be, hogy a termények árában óriási emelkedés tapasztalható. Ez történt a mai nap. Tőzsdei nyelven ezt úgy hívják, hogy: „szilárd a tendencia”.

Mindez pedig lényegében annyi, hogy a hadijelentések, a háborus tudósítások mellett az újságok első oldalain követel helyet magának — a tőzsdei jelentés. A halottakat és sebesülteket jelző számok mellett — mint minden háborúban — helyet szorítanak maguknak azok a számok is, amelyek az árfolyamokat jelzik. A nagy európai tőzsdékről jelentések érkeznek, amelyek szerint az értékpapírok áresésében egyetlen papír képezett kivételt: a Royal Dutch részvényei. A petroleum ma kell Olaszországnak. A petroleum ma jó üzlet. Ugyanez a helyzet egyébként a bucaresti-i tőzsdén is. A belföldi petroleumtársaságok részvényei tartják magukat. Ezzel szemben a fővárosi lapok jelentései szerint — a többi ipari részvényekben jelentős az árfolyamesőkénés. A Resita papírjai néhány nappal ezelőtt 610-en állottak, tegnap még 550-en tartották magukat, ma pedig már 500 alá süllyedtek. A „Mica” részvényei 1800-ról 1500-ra, a „Letea”-é 700-ról 650-re estek. A tőzsdei jelentés megemlíti egy biztató jelenséget is: a Banca Nationala részvényei szilárdan tartják magukat.

A termények árai pedig Brailában és a fővárosi tőzsdén is jelentős áremelkedést mutatnak.

Az értékek esnek, az áruk árfolyama emelkedik — mint minden háború idején. A bizonytalanságok időszakába léptünk újra. Ez az az időszak, amikor feltűnik egy ilyenkor mindig megjelenő vendég: a spekuláció. Ez az időszak, amikor az érték újból közelebb jut a relativitáshoz, mint a stabilitáshoz. Ez az idő, amikor nagyon sokat lehet nyerni és nagyon sokat lehet veszíteni. Ezek a napok, amikor egyszerre bizonytalanná és megfeszítetlenebbé válik a kérdés: a gazdasági élet volt-e kihatással a tőzsdére vagy pedig a tőzsde hatott ki a gazdasági élet eseményeire?

Most következnek el a napok, amikor ismét nagy számokról fogunk hallani. Amikor könnyen és váratlanul karriernek törhetnek fel, hősei a tőzsdének és felismerői egy száguldó pillanat jelentőségének. Most idegeinkkel ismét fel kell készülnünk: nem saját, mindennapi számadásaink irányítják életünket, hanem abba könnyen beleszóllhatnak nagyobb számadások is. És ha nincsenek is értékpapírjaink és nem is vagyunk közvetlenül érdekeltek a tőzsdén, fel kell figyelniünk egy olyan fekete-péntek-re, amely a párisi vagy londoni tőzsdén játszódik le.

Az árfolyamok nagy alakulásának az időszak az. Mindennapi újságunk hasábjai mellől figyelünk a viharra, amely most egy távoli kontinensen végigszáguld, de amelynek szele megmozgatja a füledt tőzsdetermek levegőjét is, magasra ragadja, vagy a mélybe rántja az ott található papírokat. A tőzsdei jelentést nézzük, az árfolyamokat és szorongó szívvel figyeljük, hogy baisse-t mutat, esik az árfolyama valaminek, ami — túl a Royal Dutch-on és a Standard Oil-on közvetlenül közel áll hozzánk, vagyunkunk és értékünk és amelyet egy láthatatlan tőzsdei lapon két szóval úgy jegyeznek, hogy: emberi élet.

(m. t.)

A Róna-Szendrey-konzorcium kapta a timisoarai színházi évad bérletét is

Ultra egységes vezetés alá kerül az Arad-timisoarai színházterület

Timisoaráról jelentik: Már régóta huzódó kérdés volt, hogy Timisoara város vezetősége az idén kiknek adja a városi színház koncesszióját. Mint ismeretes, a koncessziót Róna Dezső és ifj. Szendrey Mihály aradi színigazgatók is megpályázták, de pályázatot nyújtottak be Ferenczi Gyula és Fekete Mihály is.

A timisoarai időközi bizottság ma délután

tárgyalta a színház ezévi koncessziójának kérdését és Róna Dezső és Szendrey Mihály pályázatát fogadták el. Ennek folytán az aradi és a timisoarai színház az idén közös vezetés alá kerül, ami lehetővé teszi egy nívós, változatos színházi idény megvalósítását. Beszélünk ifjabb Szendrey Mihállyal, aki kijelentette, hogy a színházi szezon október 18-ikán veszi kezdetét. A szervezési munkálatok már jó ideje folynak és befejezésükhöz közelednek.

A Berlitz-iskola sikkasztással vádolt volt aradi titkárnőjét felmentette a törvényszék

Érdekes főtárgyalás az aradi törvényszéken Kun Mária ügyében — Elszámolási viszonyt állapított meg a bíróság

Nagy érdeklődés közepette tartotta meg ma az aradi törvényszék második szekciójának Stroescu-Simionescu-tanácsa a főtárgyalást Kun Mária, a megszünt aradi Berlitz-iskola volt titkárnője ügyében. Annakidején nagy feltűnést keltett az ügy, amely egyik oka volt az aradi Berlitz-iskola megszűnésének. Az iskola bucaresti-i igazgatójának felesége Aradra jött rovincsolást tartani és ennek eredményeképpen sikkasztás címén tett feljelentést Kun Mária titkárnő ellen, akit azzal vádolt, hogy hamisított nyugtákat segítségével felvette a tandíjat az iskola növendékeitől és a pénzzel nem számolt el. Az ügyészség vádat emelt Kun Mária ellen, akinek bünpörében ma tartották főtárgyalást. A vádlottat dr. Weil Károly aradi ügyvéd képviselte, aki ügyesen készítette elő a védelmet.

A vád ismertetése után kihallgatták Kun Mária, aki kijelentette, hogy nem hamisított és nem sikkasztott. Jogában állt felvenni a tandíjakat, amelyekről szabályszerű nyugtát adott, viszont lehetséges, hogy egyes nyugtákkal elfelejtett elszámolni. Az iskola kára azonban mindössze 1750 lel, ezzel szemben 25 ezer lei kauciója van, amelyből levonható az összeg. A Berlitz-iskola vezetői azonban többszörös felszólítása dacára sem számoltak el és megtagadták kauciója visszaadását. A volt titkárnő után a bucaresti-i igazgató feleségét, Vanik Frederikát hallgatták ki. Elmondotta, hogy az iskola tanárai már régen felhívták figyelmét Kun Mária szabálytalanságaira és egy rovincsolás alkalmával megállapította, hogy hamis nyugtákat adott ki és a pénzzel nem számolt el. Körülbelül 40 ezer leit sikkasztott. Kun Mária erre felpattant és tiltakozott a vád ellen, sőt viszontvádat emelt Vanikné ellen, akit betöréses lopással és magánlaksértéssel vádol.

— Behatolt a lakásomba és elvitte ingóságaimat, amelyeket nála találtak meg, amikor ügyészségi engedéllyel házkutatást tartottunk. Ez betöréses lopás és magánlaksértés.

Vanikné meglehetősen zavarosan ismerteti az ügyet és többek között kijelenti, hogy Kun Mária hamis nyugtákat tartott szekrényében.

Kun Mária: Honnan tudja, talán megállmodta?

Vanik Frederika folytatja előadását, ami azonban senkisémet ért meg.

Stroescu elnök: Kérem, teljesen összezavarja a dolgokat.

Vanikné: Elnök ur nem érti a magyarázatomat?

Elnök: Senkisémet érti ebben a teremben, kérdezzen meg bárkit...

Vanikné hiába próbálja megmagyarázni a tényállást, nem sikerül. Végre kijelenti, hogy az iskola 80 ezer leit követel kártérítésként Kun Mária-tól, mert miatta kellett Aradon bezárni a Berlitz-iskolát. Gutunoiu ügyész vád- és dr. Weil Károly védőbeszéde után a bíróság meghozta ítéletét, amelyben felmentette Kun Mária-t, miután nem látta beigazoltnak a hamis nyugtákra vonatkozó vádat, viszont megállapította, hogy elszámolási viszony állott fenn a vádlott és az iskola igazgatósága között, ami csak polgári per tárgyát képezhet. Az ügyész és védő megnyugodtak az ítéletben, Vanikné azonban fellebbezést jelentett be.

Zokogó törvényszék

Amikor könnyfakasztó bomba esik ki az ügyvéd zsebéből

Párisból jelentik: Különös események színhelye volt néhány nappal ezelőtt a new-yorki törvényszék egyik tárgyalóterme.

Egy törvény cikkelyének alkalmazásáról tárgyalt a törvényszék s a szónokló ügyvéd nagyban magyarázta igazát. Hirtelen tompa dörrenés hangzott el s a következő pillanatban vastag felhő borította be a teremben ülő bírákat és ügyvédeket.

— Merénylet! — kiabált valaki s a tekintélyes bírák és jogászok hanyatthomlok menekültek annál is inkább, mert a robbanást egy könnyfakasztó bomba okozta és a gáz rettenetesen csípte a szemüket.

Amikor a gázfelhőbe burkolt termet elhagyták, a folyosókon zokogásban tört ki az egész bíróság s a könny patakokban ömlött a szemükből.

Az első percek ijedtsége után viszont kiderült, hogy nem történt merénylet és a könnyfakasztó bomba a szónokló temperamentumos ügyvéd zsebéből esett ki. Az ügyvéd nem tudta megmagyarázni, hogy a bomba miképpen került a zsebébe, de hangsúlyozta, hogy a klubban, ahol ebédelt, gyakran követnek el rossz tréfákat. Hamarosan kiderült, hogy valóban rossz tréfáról van szó.

POSTAVARIA WIESEL

STR. I. G. DUCA (volt Bucur)

Megérkeztek a téli saisonra: Scherg, Zimmermann és Dorobanți exclusiv angol fonálkülönlegesség gyártmányai dus választékban, rendkívül olcsó engros árban.

8570

HIREK

A háború és a nők

Abessziniában bombák robbannak s az emberek százai pusztulnak el egyetlen szempillantás alatt. A háború, melyről annyi szó esett az utóbbi időben, hogy végül is az emberek bele fásultak a várható borzalmakba — ma már véres valóságként bontakozik ki a távoli Afrikában. Az utóbbi esztendő során probléma volt: lehet-e háború? Tízzenhét évvel ezelőtt a vértől, szennyfőlt borzalmaktól megcsömörlött emberek ezrei fogadkoztak: Soha többet.

Akkor már a fél világot benépesítette egy szomorú hadsereg, a gyászoló anyák, özvegy asszonyok és menyasszonyok hada, akik még fel sem száradt könnyekkel a szemükben foglalták el a férfiak árva maradt munkahelyét és megkezdték a keserű robotot, melyben másfél évtized alatt egy új asszonytípus edződött meg: a dolgozó öntudatos nő típusa.

Most, hogy Abessziniában a háború hidrája újra felütötte fejét, lássuk mit szólnak a nők, a pacifizmus legméltóbb és leghivatottabb képviselői. Győző nemzetek új területeket, új gyarmatokat nyerhetnek egy szerencsés háborúval, győztes hadvezérek a nemzet hátlaját és magas nyugdíját, a hadseregszállítók sok pénzt kereshetnek, de a nők minden háborúban, melyekben férfiak pusztulnak el, csak veszteségek lehetnek.

És mégis, az abesszini háborúval kapcsolatosan, a nők egyetlen demonstrációja az új divat, mely azonban nemcsak hogy nem pacifista, de fölöttebb harcias. A párisi őszi kreációk a militarizmus jegyében születtek. A női kalapok ez idén: a huszár sapkák, német csákók, olasz sisakok, fascista boneták, melyekben a nők úgy festenek, mint holmi háborús revü görljei. A ruhákon sok az arany és ezüst zsinórozás. A kis katonagallér, a két sor gombolás, a fess derék vonal és a bőrvövek, szíjjak, bőrgombok, csattok, mindenre inkább emlékeztetnek, mint a nőies szilhuettre. Kis kadeffok, filigrán örmesterek mutatkoztak be az őszi divat bemutatókon s a nők lelkesen és elragadtatva kopituláltak az új irányzatnak. Ez a diadalmasan hevont új divat a nők demonstrációja, nem a háború ellen, hanem mellette.

A béke anyaga pedig, akit mindig női fátylakban, elomló redős ruhákban ábrázoltak, fájdalommal szegyenkezéssel takarja el arcát a katonasikakos, mündéres nők előtt.

— FELHŐS, MELEG IDŐ. Élénk déli, délnyugati szél, felhősödés, sok helyen eső. A nappali hőmérséklet alig változik.

— Antonescu a királynál. Bucurestiből jelentik: Antonescu pénzügyminiszter ma Sinaiába utazott és kihallgatáson jelenik meg az uralkodónál, akinek beszámoló a Franciaországgal folytatott pénzügyi tárgyalások eredményeiről.

— Elmarad az aradi miniszter-látogatás. Pár nappal ezelőtt jeleztük, hogy Lapedatu Alexandru kultuszminiszter és Caucicov földművelésügyi alminiszter együttesen Aradra látogatnak el. Marcus Mihail dr. képviselő, az aradmegyei liberális-párti elnök pénteken érkezett haza Bucurestiből és értesülése szerint a miniszterek aradi látogatása egyelőre hialasztást szenved a belpolitikai helyzet kérdései miatt.

— Tízoltó-ünnep Cotroceni-ben. Bucurestiből jelentik: Holnap rendezik meg Cotroceni-ben a tízoltó-szervezetek száz esztendőse évfordulójának ünnepségét. Az ünnepi szertartáson megjelenik Carol király, valamint a kormány több tagja is.

— Nagyarányu bukások az érettségén. Bucurestiből jelentik: A közoktatásügyi miniszteriumhoz megérkeztek az érettségi bizottságok jelentései. Az egész országban összesen tizenhét bizottság működött, amelyeknél 2176 jelölt jelentkezett, de csak 533-nak sikerült letennie az érettségét. Így tehát a vizsgákon a jelentkezőknek csak 25-37 százaléka ment át. Ez a legkisebb arány szám az új érettségi rendszer 1925-ben történt bevezetése óta.

— „Virágnap” Aradon. A városvezetőségél bejelentette a Vörös Kereszt egyesület aradi vezetősége, hogy október hó 13-án „Virágnap”-ot rendeznek az aradi utcákon Mária anyakirályné védnöksége alatt. Az uccai elárúsító-helyeken Arad román társadalmának urhölgyei árusítanak jótékony célra virágot.

— 300 kilométeres országút felavatása. Bucurestiből jelentik: Vasárnap ünnepélyes keretek között avatják fel a Novaci község és Sibiu közötti utat. Ez az ut 300 kilométer hosszú és — mint emlékeztetés — építésének megkezdésénél Tataru miniszterelnök is részt vett.

— Dr. Cotioiu Romulus dr. látogatásai. Arad város interimárbizottsági elnöke pénteken piaci vizsgálatot tartott, majd a Vakok Intézetében tett látogatást, hol megelégedését fejezte ki a látottak felett. A piacokon ellenőrizte a helypénz-kezelést, a Piata Mihail Viteazul-on megállapította, hogy máris végrehajtották a városvezetőségnek a tér felhomokozására és a vidéki árúszok szekereinek régi rendjét biztosító intézkedéseit.

— A nemzeti-parasztpárt népgyűlései Arad-megyében. Vasárnap a nemzeti-parasztpárt aradi tagozatának vezetősége népgyűléseket tart Curticion és Ternovan. A gyűléseken az aradi pártvezetőség szóinkai a november 14-ére tervezett manifesztációról beszélnek választóiknak.

— Rendezik az angolai adósságokat. Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi miniszterium arra kérte Anglia bucuresti-i kereskedelmi attaséját, hogy juttassa el a miniszteriumhoz azon angol hitelezők listáját, akiknek itteni kereskedőiktől még követeléseik vannak. Ezeknek a hátralékoknak rendezése érdekében ugyanis a kormány Angliába irányuló borkivitelét akar megszervezni. Ennek az exportnak lebonyolítása révén az angol hitelezők könnyebben juthatnának hozzá követeléseikhez.

Hova költöznek az Astra-gyár munkásai?

Brasovból jelentik: Sapira Emanuel mérnök, az Astra-Unio-Romloc igazgatója hosszasan tárgyalt Priscu dr. polgármesterrel a művek idehelyezése révén Brasovba telepítendő 3000 család elhelyezése ügyében. A gyár ujbrasovi telepén órási munkásházak épülnek ugyan, s a tisztviselőket külön új negyedekben telepítik le, mégis képtelen a körülbelül 12 ezer főnyi tömeget lakással ellátni. Míg a gyár telepe felépül, addig a munkások nagyrészt a brasovkörnyéki községekben helyezik el, ott fognak lakni és a gyárban étkezni.

— Ujabb fordulat Kenyeres-Kaufmann ügyében. Budapestről jelentik: A Kenyeres-Kaufmann ügyben a közigazgatási bíróság ma folytatta a petíció tárgyalását. A bíróság úgy döntött, hogy megkeresi a belügyminisztert, nyilatkozzék, vajjon hogyan is áll Kenyeres-Kaufmann Mózes Jakab állampolgárságának kérdése? A petíció tárgyalását csak a nyilatkozat beérkezése után fogja folytatni a közigazgatási bíróság.

— Felmentette a bucuresti-i tábla a Paramount filmvállalatot a devizakihágás vádjától. Bucurestiből jelentik: A tábla tegnap foglalkozott a Paramount filmvállalat bucuresti-i igazgatóinak devizakihágási perével. A törvényszék elsőfokon 15-15 napi elzárásra ítélte a filmgyár bucuresti-i képviselőit, mert a Banca Nationala engedélye nélkül fizettek külföldi vállalatoknak. Időközben azonban maga a Banca Nationala állapította meg, hogy nem történt kihágás, mire a tábla felmentette az igazgatókat.

— Előkészületek a bucuresti-i nagygyűlésre. Bucurestiből jelentik: Mihalache holnap Popovici Mihail Fagarasra utazik, ahol résztvesz a nemzeti-parasztpárt vasárnap rendezendő nagygyűlésén. Ma délelőtt egyébként Madgearu hosszas megbeszélést folytatott Popovicival, akivel annak részleteit beszélte meg, hogy miképpen vonulassák fel az ardeali tömegeket a november 14-iki bucuresti-i nagygyűlésre.

— Dr. Antal bőrgyógyász és urologus hazaérkezett. Rendel. Str. Goldis 14.

A teledékeny állatszolidító

— Az ürdögbe is, hát nem elfelejtetem, hogy miért kötöttem ezt a csomót?!

A világ legkomolyabb orvosi folyóirata így ír a „Gastro D” új amerikai gyógyszer csodálatos hatásáról.

A Wiener Medizinische Wochenschrift többek között ezt írja: „Megfigyeléseink szerint a „Gastro D” kedvező hatással van a gyomor nedvkiválasztó működésére és a duodenum felső részének működésére; a savarány normálissá válik, a peristaltizmus megerősödik, tehát a gyógyszer enyhé hajtóhatású. A szerve megbetegedéseknél: mint gyomor- és duodenum-fekélyek, valamint gyomorsavtúltengés által okozott gyomorbajok eseteiben nagyon gyorsan elért csillapító hatást megértjük, ha arra az összefüggésre gondolunk, amely fennáll a túlságos savkiválasztás és fekélyek között. A savkitermelési zavarokkal összekötött gyomorgyulladások és túlságos érzékenységek szintén a „Gastro D” kezelési körébe tartoznak. A „Gastro D”-nek nagy hatása van a görcsös székrekedésekre is, mert az antagonikus idegek egyensúlya helyreállításának következtében megszűnnek a görcsök s fájdalom, így megszűnik a székrekedés is. Figyelje a fentemlített folyóiratból itt megjelenő további idézeteket”. Dr. F. T. — A „Gastro D” gyógyszert 130 lel utánvétellel küldi az európai vezérképviselő: CSASZAR E. gyógyszer-tára: Bucuresti, Calea Victoriei 124.

— A nemzeti keresztény-párt is nagygyűlésre készül Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: A helyügyminiszterium engedélyt adott a nemzeti keresztény-pártnak, hogy november 14-én a fővárosban nagygyűlést tartson. A párt vezetősége felelősséget vállalt, hogy a gyűlés résztvevőit csak egy bizonyos utvonalon vezeti fel, nehogy összerútközésre kerüljön a sor. Politikai körökben azt hiszik, hogy a kormány valamennyi november 14-ére tervezett népgyűlés megtagadását engedélyezni fogja.

— Az aradi munkanélküli segélyakció vezetősége Zabb Stefan elnöklete alatt pénteken tartotta első értekezletét, amelyen a munkanélküli hatóságok és az érdekelt társadalmi rétegek képviselői vettek részt. Az értekezleten részletesen foglalkoztak az Astra-gyár elköltözése által előálló helyzettel, továbbá a növekvő drágaság hatásával, majd leszögezték, hogy a segélyakció részére nem áll elég költségvetési fedezet rendelkezésre. Valószínű, hogy a segélyakció vezetősége a még szükséges pénzt társadalmi gyűjtés után fogja előteremteni, melyhez meg kívánja nyerni az egyes miniszteriumok anyagi támogatását is.

— Rejtélyes szerencsétlenség az ineni állomás közelében. Ma jelentés érkezett az aradi ügyészséghez, amellyel az ineni csendőrség közölte, hogy az ottani állomás közelében, a vasúti sínekben egy férfitöltetést talált. Megállapítást nyert, hogy az illetőt a vonat gázolta halálra. Az ügyben megindult a vizsgálat.

— Dr. Waldmann fül-, orr- és gégeorvos újból rendel.

— Rablótámadás. Beszámoltunk arról a rablótámadási esetről, amely tegnap éjszaka történt Aradon. Kapás Antal aradi mészáros az uccán megszólitotta Balog Mihály napszámot és pénzt követelt tőle. Kapás azonban nem ijedt meg a fenyegető fellépéstől, hanem karonragadta támadóját, akit felkísért a rendőrségre. A pörüljárt támadót őrizetbe vették.

— Székrekedésnél, gyomorrontásnál, emésztési zavaroknál, gyomorégésnél, májduzzanatnál, vértódulásnál, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél igyunk reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet.

— Feljelentés életveszélyes lenyegetésért. Kovács Sándor aradi lakos ma feljelentést tett az aradi rendőrségen a Kolompár és Lingurár cigáry-nemzettség több tagja ellen, akik a legutóbbi periam-i piacon állítólag revolverrel megfenyegették, hogy bosszút állnak rajta. Ugyanis állítólag Kovács árulta el a legutóbb emlékeztetés 300 ezer leies fageti betörés tetteseit, akik a Kolompárok és Lingurárok közül valók és akik jelenleg a börtönben ülnek. A két család szabadságban lévő tagjai pörüljárt rokonaikért akarnak Kovácsot bosszút állni. A rendőrség a különös feljelentés ügyében megindította a vizsgálatot.

— Az Armatura-cég ügye. Az Armatura-cég elköltözési terveiről beszámoltunk, visszhangra adva a helyzettel kapcsolatosan elhangzott véleményeknek. Értesüléseink szerint a városvezetőség részéről dr. Cotioiu Romulus elnök személyesen tekintette meg a gyártelepet és ígéretet tett, hogy az üzem fejlődése érdekében a Neuman-gyár mellett új teleket bocsát a vállalat rendelkezésére, hol megfelelő keretek között folytathatja üzemét.

A D. 39. számú vonat rejtélye

Egész Európa rendőrsége hajszoja
Farcasanu ezredesné gyilkosát

Szeptember 28-án lépte át a határt Aradmegyénél a tragikusvégű iskolaigazgatóné — Ötvennyolcan utaztak a vonaton, de Teodorescu nem szerepel az utasok között — A bécsi rendőrség sikeres nyomozása

Szeptember 28-ikán egy elegáns uriaszony nyújtotta át mosolyogva utlevelét a curtici-i határállomáson a vonatra felszálló hivatamoknak. *Farcasanu ezredesné akkor még nem sejtette, hogy a halál perce oly közel áll, hogy nem egészen huszonnégy óra múlva összezurom tagokkal fog fekiadni egy alsóausztriai vasuti állomás sinjel mellett. A halálvonat sok utassal robogott célja felé, harminckét belöldi és huszonhat külföldi utazott a Bucuresti—Páris-i gyorsvonaton, amely néhány óra múlva kegyetlenséggel végrehajtott rablógyilkosság színhelye volt. A curtici-i határrendőrségen fekszik a névsor és furcsa játéka a véletlenek, hogy*

Farcasanu ezredesné a névsor tizenharmadik helyén szerepel... Bőséges téma a babonára hajló fantáziáknak...

Még egy érdekes körülmény állapítható meg ebből a névsorból, amelyet tegnap Vintila Ionescu táviratilag közölt a bécsi rendőrséggel, mert akkor még az a feltevés állott fenn, hogy a gyilkos vele együtt utazott el az országból. A bécsi rendőrség bravuros nyomozása azonban már kiderítette a gyilkos személyét, ha nem is tudta őt magát kézrekeríteni. A gyilkos — mint csütörtöki számunkban megírtuk — Teodorescu Traian, egy lezüllött volt orvostanhallgató.

A curtici-i névsorból megállapítható, hogy a vonat utasai között nem szerepelt Teodorescu Traian.

Hacsak valamilyen álnévre kiállított utlevellel nem utazott, amire azonban kevés a valószínűség. Bizonyosra vehető, hogy a gyilkos magyar vagy osztrák területen szállt fel a vonatra és csak a véletlen hozta össze áldozatával.

Még egy érdekes körülmény Farcasanu ezredesné curtici-i tartózkodásával kapcsolatban. Az ezredesné megkérdezte egyik utitársát, mikor érkezik meg Párisba. Az utitárs nyomban megnézte menetrendjét és közölte vele, hogy vasárnap, szeptember 29-ikén este 21 óra 30 perckor érkezik a francia fővárosba. *Ki gondolta volna, hogy a D. 39. számú vonat az ezredesné nélkül fog betelni a Gare de l'Est-re...?*

Most már rádió, távirat és telefon útján közölik a gyilkost, akinek ugyyszólván egész múltját ismeri a bécsi rendőrség. *Egész Európában hajszoják a volt orvostanhallgatót, aki ellen a bécsi rendőrség a következő tartalmu rádióközörelést adta le:*

„A Farcasanu Maria ellen elkövetett gyilkosság tettesét majdnem teljes bizonyossággal sikerült kinyomozni. A tettes egy Hegyeshalom—Buchs távolságra, kézírással kiállított kedvezményes vasuti jeggyel utazott a D. 39. számú Bucuresti—Páris gyorsvonat második osztályán. Megállapítást nyert, hogy ilyen vasuti jegyeket Teodorescu Traian volt orvostanhallgató szokott hamisítani, aki egyébként Cuza Train, Feodor Traian, Schreiber Solon, Rupescu Géza, Stan Gheorghe és Moyar Emil neveken is szerepel.”

Következik a soknevű bűnöző személyleírása: körülbelül 170 centiméter magas, borotváltarcú férfi, barna, hátrafésült hajjal, barna szemekkel, egyenesvonala orral, kerek állal. Európának majdnem minden országában megbüntették már csalásért, lopásokért, utlevél- és csekkhamisításokért. Legutóbb 1933. szeptemberében ítélte el a bécsi törvényszék csalásért és hamisításért két évi súlyos börtönre. Miután a prahovai törvényszék is körözte különböző bűncselekményekért, 1935. augusztus 24-ikén akarták átadni az itteni hatóságoknak

és Ploesti közelében sikerült megszöknie a kísértő rendőröktől. A szökés után Belforton át Párisba utazott. Személyi adatairól csak bizonytalan információk állnak a rendőrség rendelkezésére. 1902. vagy 1906. március 14-ikén, 16-ikán, 18-ikán vagy 20-ikán született Luncan vagy Bucurestiben és első ízben 1927-ben került összeütközésbe az osztrák büntető hatóságokkal. Teodorescu akkor egy bucuresti-i egyetemi tanárnál jelentkezett orvostanhallgatóként és két vasuti jegyet adott el a professzornak a Bécs—Buchs-vonalra 179 schillingért. A vonaton kiderült, hogy a jegy hamis volt. Később egész sereg hasonló hamisítást lepleztek le és megállapították, hogy a hamisító Teodorescu volt, aki akkoriban *Munteanu* néven szerepelt. A volt egyetemi hallgatót 1927-ben Bécsben hathavi börtönre ítélték, amit ki is töltött.

A nyomozást vezető dr. Spring bécsi rendőrfőtanácsos megállapította, hogy az a rejtélyes fiatalember, akinek gyanus viselkedése felkeltette Drechsler vasuti kalauz gyanúját, Hegyeshalom—Buchs utvonala szülő, hamisított vasuti jeggyel utazott. A rendőrfőtanácsosnak hirtelen eszébe jutott a jegyhamisításokból jól ismert Teodorescu, akét éppen ő hajszozott egész Európán át a rendőrség megbízásából. A személyleírás — ugyanaz volt. És most már majdnem százszázalékos bizonyossággal állapította meg a rablógyilkosság tettesét Teo-

Ellenzéki pártvezérek
királyi audienciája

— Kormányválságról beszéltek ma Bucuresti politikai köreiben —

Bucurestiből jelentik: A mai nap politikai körökben valami érthetetlen idegesség jegyében folyt le. *Argetoianu* sinai. megjelenése és V. V. *Tilea* kihallgatása az uralkodónál a politikai köröket arra készítette, hogy kormányválságról beszéljenek. Mindezek a híresztelések azonban kormánykörök részéről cáfolattal találkoztak, egyben pedig kijelentették, hogy a kormány helyzete szilárdabb, mint valaha.

Különben *Tatarescu* miniszterelnök Poiana ment, a kormány főbb tagjai pedig a politikai akcióktól távoli tevékenységet fejtenek ki. Mint ismeretes, az uralkodó és a kormány tagjai jelenlétében egész sor ünnepség lesz, amely végképpen igazolja a korona és a kormány közötti helyzetet.

A nemzeti-parasztpárt vezetői a november 14-iki nagygyűlés előkészítésével foglalkoznak. A megyei szervezetek most választják ki a falusi küldöttségek tagjait, akiket november 14-én Bucurestibe küldenek. *Mihalache* a közeljövőben él egy alkalommal és nyilatkozatban fogja leszögezni a párt álláspontját az alkotmányos kérdésekben. *Mihalache* — mint ismeretes — királyi audienciát kért, aminek időpontját a királyi hadgyakorlatok utáni időben állapították meg. Ugy a nemzeti keresztény-pártiak, mint a vaidisták készülnek tervezett népgyűléseikre. A kormány hír szerint valamennyi gyűlést engedélyezi.

A nemzeti-parasztpárt severinmegyei tagozata *Moldovan* Victor dr. elnöklete alatt választmányi ülést tartott, amelyen a vaidisták kiválása utáni helyzetet tárgyalták le. A választmányi ülés megállapította, néhány jelentéktelen kiválást leszámítva, hogy a párttagok túlnyomó többsége hű maradt a párthoz, aminek bizonyítéka, hogy a választmányi ülésen száztizenhét tagja jelent meg a választmány-

JAWOL

azonnal
megszüntetifejgörcseit,
fogfájását,
nátháját,
idegességétdoboz 3 pasztillával lei 9
Kapható minden gyógyszertárban

dorescu személyében. A volt egyetemi hallgató aktáiból még egy körülményt derített ki: hogy *Teodorescu* régebben is rendszerint kézírással kiállított, hamis vasuti jeggyel manipulált. Ugyanolyanmód, mint amilyent a D. 39. számú vonat rejtélyes utasa mutatott fel. És a rendőrfőtanácsos mindinkább alaposabbá váló gyűjtését teljes mértékben alátámasztotta egy besei kereskedő vallomása, aki ugyanazon a vonaton utazott. A kereskedő elmondotta, hogy ugyanabban a tükében egy férfit látott, melyben a gyilkosságot elkövetették, akinek személyleírása megegyezik *Teodorescu*éval. A férfi állandóan a tolyosón tartózkodott. Szürkebélű sötétszínű esőköpenye volt és rendkívül idegesen viselkedett. A nyomok Svájc felé vezetnek és valószínű, hogy a mozgósított svájci és francia rendőrségeknek sikerül kézrekeríteni a menekülő gyilkost.

A választmányi ülés ezután egyhangulag elhatározta, hogy újra választják a párt tisztikarát, amelyre egyhangulag a következőket választották meg: elnök *Jucu Ion* dr., alelnökök *Popescu Ilie* politechnikai tanár, *Popescu Grigore* és *Constantinovic Traian* dr., főtitkár *Jucu Alexandru* dr., titkár *Popa Ioan* dr., pénztáros *Milvocici Dragutin*.

A választmányi ülés mindvégig a legnagyobb egyetértésben folyt le és minden felszólalás után rendkívül melegen tüntettek *Maniu Gyula* mellett.

CORSO 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

Álmaim asszonya

Romantikus nagy énekes film.

José Mojica,

Resita Moreno.

SELECT 3, 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

A levegő ördögei

Nagyszabású, látványos és izgalmas repülőfilm. James Cagney, Pat O'Brien, Margaret Lindsay.

URANIA 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákorTrude Marlen, Paul Hörbiger, Elga Brink
kitűnő énekes vigiátéka:

Játék a tüzellel (Spiel mit dem Feuer)

Jön: Gaál Franciska felülmulhatatlan vigiátéka: KISMAMA (Kleine Mutti.)

Jön: Válás után (A tulsó parton.) Irta: John Galsworthy. Főszereplője: Diana Wynyard.

— ZÜRICH ZARLAT: Páris 20.23, London 15.05 és fél, Newyork 307.57 és ötnyelcad, Milánó 24.94 és fél, Amszterdam 207.75, Berlin 123.45, Bécs —, Szófia 12.73, Varsó 57.80, Bucuresti 250.

— A KAPURTALAI MAHARÁDZSA BUDÁPESTEN. Budapestről jelentik: A kaportalai maharadzsa a bécsi gyorssal Budapestre érkezett s a Duna-palotában szállt meg kíséretével együtt. A maharadzsa nyolc napig marad a magyar fővárosban.

— Becsapták saját ügyvédjüket. Az aradi törvényszék ma tárgyalta Funariu Emil volt ügynök és Lautas Simon földműves családi bűnpöretét. Dr. Gherman Dante ügyvéd tett ellenük feljelentést, mert súlyosan becsapták. Funariut és Lautast egy régebbi bűnügyből kifolyólag letartóztatták, mire dr. Ghermant kérték fel védőnek. Funariu közölte, hogy egy timisoarai bank fiztőviselője és kauciója van, amiből kifizetheti a honoráriumot. Levelet is adott, amelyben felhatalmazta az ügyvédet, hogy a kaucióból 10 ezer leit vegyen fel honoráriumképpen. Később kiderült, hogy Funariu csak ügynöke volt a banknak, semmiféle kauciója nem volt, míg Lautas egyáltalán nem állott a bank szolgálatában. A mai tárgyaláson nézeteltérés keletkezett a bírák között, mire november 26-ikára halasztották a tárgyalást amikor hármastanács tárgyalja le újból az egész pert.

— BUCURESTI TENNISZBAJNOKSÁGI EREDMÉNYEK: Bucurestiből jelentik: A tenniszbajnokság mai napján a következő mérkőzések történtek: férfi egyes: Gábor—Benedek 8:6, 6:2, Réty—Wartemberg 6:1, 6:3, Schmidt—Farkas 6:2, 6:2, Pulieff—Radó 6:4, 6:3, Gitta—Caraxlulis 1:6, 6:1, 6:4, Radó—Brancoveanu 6:2, 9:7. — Női egyes: Somogyi—Camela 6:0, 6:0, Beretzki—Bautz 6:2, 2:6, Popper—Camil 6:1, 6:2.

— Érzékeny, fájós lábra speciális könnyű „durum alumini” anyagból — gipszlenyomat után készült talpbetétek, Salvator-cégnél, Piata Avram Iancu 21. szerezhető be.

— Az aradi római katolikus egyházközség közgyűlése. Az aradi római katolikus egyházközség szeptember hó 29-én tartotta dr. Lakatos Ottó plébános egyházi és dr. Parecz Béla helyettes világi elnök vezetése alatt rendes évi közgyűlést. Ezen közgyűlésen sajnálkozással vették tudomásul Schill József ny. alispán világi elnöknek egészségi okokból az elnöki tisztségéről történő lemondását. A közgyűlés a távozó elnöknek, ki közel 15 éven át töltötte be ezt a tisztelet, meleg köszönetét fejezte ki és őt elismerése jeléül örökös tiszteletbeli elnöknek választotta meg. Majd Boros Iván egyházközségi titkár terjedelmes jelentést terjesztett elő az elmúlt év történetéről, melyet a jelenlevők tudomásul vettek és annak keretében az előjáróság által tett intézkedéseket megerősítették. Azután lefárgyalták és egész terjedelmében elfogadták az új, kötelező, egységes egyházközségi alapszabályokkal kapcsolatban Schill József világi elnök által külön az aradi róm. kath. egyházközség részére kidolgozott ügyrendet. Ezt követően az elmúlt év számadásait hagyták jóvá, végül pedig a jövő évi költségvetést alapították meg, amely lényegében egyezik az előző évivel. A közgyűlésnek ezekre vonatkozó határozatai folyó hó 7-től 14-ig terjedő 8 napon át, délelőtt 9 órától 12 óráig az egyházközség irodahelyiségében megtekinthetők s azok ellen a mondott 8 napon belül az elnökségnél benyújtandó feljegyzéssel élhetni.

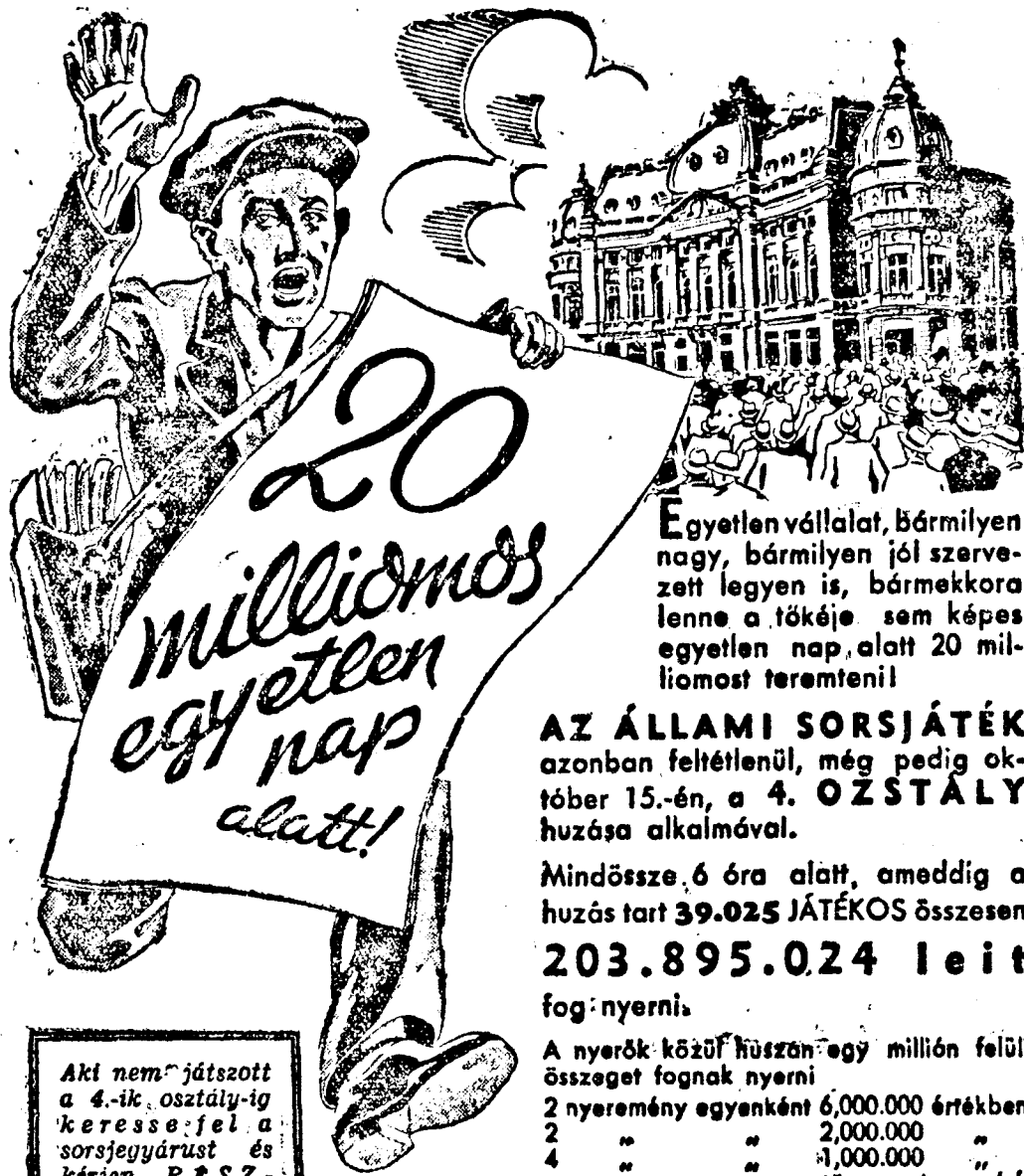
— Aradmegyei földműves borzalmas szerencsétlensége. A bocsigi csendőrségtől ma jelentés érkezett az aradi ügyészre egy borzalmas szerencsétlenségről. A jelentés szerint Batran Tudor 26 éves bocsigi földműves két vasuti kocsi között akart áthaladni a pályán. A vonat azonban hirtelen elindult és a két vagon halálra zúzta a földművest.

— Laxtex gumifűző-ujdonságok nagy mennyiségben érkeztek a Salvator-céghez Piata Avram Iancu 21.

— Az aradi famunkások gyűlése. Az aradi famunkások október 6-án délelőtt 10 órakor szervezkedő gyűlést tartanak a Moise Nicoara-uca 2. szám alatti helyiségükben. A gyűlés célja a nagyszabású munkabér kieszközölése az aradi és aradmegyei famunkások számára.

— Ma az alatti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

ANGEL: Piata Catedrala.
KESZTENBAUM: Str. Ghibu Birta.
OMESCU: Boulevard Regina Maria

Egyetlen vállalat, bármilyen nagy, bármilyen jól szervezett legyen is, bármekkora lenne a tőkéje sem képes egyetlen nap alatt 20 milliómós teremténi!

AZ ÁLLAMI SORSJÁTÉK azonban feltétlenül, még pedig október 15-én, a 4. OSZTÁLY huzása alkalmával.

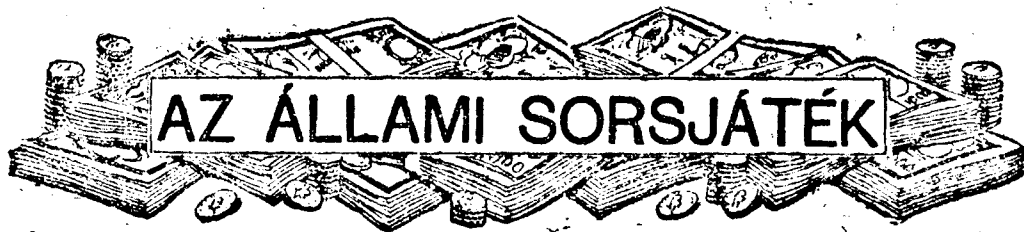
Mindössze 6 óra alatt, ameddig a huzás tart **39.025 JÁTÉKOS** összesen **203.895.024 leit** fog nyerni.

A nyerők közül húszan egy millió feletti összeget fognak nyerni

2	nyeremény egyenként 6.000.000 értékben
2	" " " 2.000.000 " "
4	" " " 1.000.000 " "
	atörzsorsjeggyel és
12	" " " 1.000.000 értékben a melléksorsjeggyel.

HUZÁS OKTÓBER 15-én

Vásároljon új sorsjegyeket!

Kiről van szó?

Szól János busan: — „Van neki Sok erénye, de sok hibája. Monoklija is van neki S egy pompás kis angol pipája.

Sámján csizmája van neki És ezt hordozza télen. Frakkja, szmokingja van neki... Nos hát, ki ez?” — „A feleségem!”

FARKAS IMRE

— Véndiák-egyesület alakul Aradon. A brasovi egykori középiskolások, egyik tanáruk emlékeztére vendiák-egyesületet alakítanak más városok példájára Aradon is. Az érdekes egyesület vasárnapi alakuló-gyűlésén az egykori brasovi diákok közül eddig dr. Cotioiu Romulus, dr. Lazar Augustin, Turic Caius, dr. Plesa Ioan, Josif Vulpe, Crisovan csemédörkapitány, Barbateu Theodor vesznek részt többek között.

— A MOCREAI HEGYKÖZSÉG közli az érdekeltekkel, hogy ott a szüret október 14-én kezdődik.

— Sirkőavatás. Özv. Szende Vilmosné, szül. Berger Helén sirkőfelavatása folyó hó 6-án, vasárnap délelőtt fél 10 órakor lesz a neolog zsidótemetőben.

— Áramszünetelés. A villanytelep igazgatósága értesíti a n. b. fogyasztó-közönséget, hogy nagyobb mérvű javítások miatt folyó hó 6-án, vasárnap, kedvező idő esetén — az áramszolgáltatás szünetelni fog: reggel 8 órától 10 óráig: az egész város területén, ahol földalatti kábel vezeték van.

— Az Aradi Nyugdíjasok Kölcsonös Segélyező Egyesületének hivatalos közleménye. Tájékoztásul közöljük, hogy a CFR. vezérigazgatósága f. évi 119889. számú rendelete értelmében az 1925. évi október 1-je előtt nyugdíjazott mindazon vármegyei és községi nyugdíjasok is, akiknek nyugdíját a vármegyei, illetve községi alapok terhére a pénzügyigazgatóságok fizetik ki, a többi állami nyugdíjasokkal azonos 50 százalékos kedvezményt utazásra jogosító CFR. arcképes igazolványokra igényel bírnak. Ebből kifolyólag felhívjuk az összes igényjogosult érdekelt nyugdíjasokat, hogy úgy a maguk, valamint családjajuk arcképes igazolványainak beszerzése céljából sürgősen jelentkezzenek egyesületünk hivatalos helyiségében Bul. Regina Maria No. 18. Az elnökség.

— Missa Solemnis a „Szinházi Életben.” Ince Sándor hetilapjának új számában megelevenedik minden pompájában és áhítatában a Nemzeti Színház ünnepi előadása. Harsányi Zsolt ismerteti a Missa Solemnist s a cikket gyönyörű Angelo-képek díszítik. Szenszációs kottasláger, 32 oldalas Gyermekek, 64 oldalas Rádióvilághír, kézikönyv, amelynek ára 20 le.

— Rendőri hírek. Özvegy Popper Jakabné, st. Bogdan 6. alatti lakos feljelentést tett, hogy lakásáról közel 1000 lei értékű fehérneműt elloptak. — Steiger János, str. Cuza Voda 2. szám alatti lakos jelentette a rendőrségen, hogy tegnap délután az egyik üzlet előtt a fához támasztott, 3693. számú kerékpárját ellopták. — Ugyancsak kerékpárlopást jelentett Kovács Imre, str. Doamna Balasa 148. szám alatti lakos is, akinek 1291. számú biciklijét lopták el. — Deutsch Sándor Simagoi-utlakos kézikocsijának ellopása ügyében tett a rendőrségen feljelentést. A fenti ügyekben megindult a vizsgálat.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A csere-alapon behozott külföldi árukra eltörölte a kormány a 44 százalékos valuta-felárat

A most életbelépett külkereskedelmi rendszer szenzációs ujtása — A legfontosabb szükségleti cikkeket és a nyersanyagokat kompenzációs alapon engedik be az országba — Megindul a nagymérvű árubehozatal

Az Aradi Közlöny pénteki számában részletesen megemlékeztünk a Costinescu új kereskedelmi miniszter elnöklése alatt lefolyt arról az ülésről, amelyen a Külkereskedelmi Irányító és Szabályozó Országos bizottság a be- és kivitel új rendszerét határozta meg.

A tegnapi ülésen még nem alakult ki véglegesen az az elhatározás, hogy a csere-alapon hozánk importált és még ezután behozandó árucikkekre is fennmarad-e a 44 százalékos deviza felár, vagy nem. A június 11-én tartott minisztertanács tudvalevőleg általánosságban vezette be a 44 százalékos export-import deviza felárat, amely óriási visszatetszést keltett a velünk összekötésben állt csaknem valamennyi külföldi államban és e miatt több országgal meg is szűnt a kereskedelmi szerződésünk.

Az ebből származott súlyos zavarok, valamint az abnormálisra felszökött drágaság készítette az új kereskedelmi minisztert és vele együtt az egész kormányt arra, hogy ezen a helyzeten sürgősen változtasson. Ez a rendszerváltozás — mint Bucurestiből jelentik — most már a legközelebbi idő alatt végbemegy a fokozatosan visszatérünk az árucsererendszerhez, amely az egész világon jól bevált, tehát nálunk is ki fogja elégíteni az összes gazdasági igényeket.

Igen súlyos probléma volt az, hogy a kompenzációs alapon történő árukivitel és behozatal után is fizetendő-e a 44 százalékos deviza-pré-

mium? Mivel a kormány a június 11-iki minisztertanács szövegén, a kompiakciók elkerülése végett nem akar változtatni,

most úgy határozott a külkereskedelmi szabályozó bizottság, hogy a 44 százalékos deviza jutalmat látszólag fenntartja a kompenzációs alapon folyó árukivitelnél, de ezt a felárat a behozatalnál az importőr javára írja, így tehát a 44 százalékos export-jutalom a behozatalnál automatikusan kiegyenlítődik és végeredményben az importőrt nem terheli ez a magas felár.

Az árucserre bevezetésének hírére, mint a főváros megbízható forrásai közlik, máris husz ponttal estek az árak a kompenzációs behozatali árucikkeknél.

Ezek közé tartoznak az elsődrendű szükségleti cikkek és a ruházati, gyárak által használt nyersanyagok. Costinescu új kereskedelmi miniszter ugyanis a leghatározottabban állást foglalt amellett, hogy az árucserre alapján folyó export főleg azokra az árukra terjedjen ki, amelyek mostanig nehezen, vagy egyáltalán nem voltak kivihetők. Ezek ellenében elsősorban életszükségleti cikkeket és fontos nyersanyagokat nagy tömegekben fognak a külföldről behozni. Ez a behozatal a kontingentált mennyiségen felül történik, tehát ezután állandóan elég külföldi áru jöhet az országba. Remélhetőleg a megnyugtató ígéretek realizálásáról a legfelsőbb helyen gondoskodni fognak.

A legnagyobb japán ipar-, bányá- és hajózási vállalatok megbízottja legközelebb Bucurestibe érkezik

— Az általa képviselt részvénytársaságok alaptőkéje hater ezer millió lei — Román-japán gazdasági egyezmény készül

Mint Bucurestiből jelentik, Stoicescu, a Japán fővárosában: Tokióban működő követünk azt a feltűnésteltető jelentést küldte a kormányhoz, hogy

sikerős tárgyalásokat folytatott a legnagyobb japán ipar, bányá és hajózási részvénytársaságokkal, amelyeknek intervenciójára a japán kormány hajlandó kereskedelmi egyezményt kötni velünk.

Ilyen szerződést legutóbb Törökországgal kötött Japán és ennek mintájára hoznak létre a román-japán gazdasági egyezményt is, amely egész sereg rendkívül olcsó japáni árucikk számára nyitná meg az utat és viszont tőlünk is sok áru kerülne ebbe a hatalmas távolkeleti országba.

A terv megvalósítása már legközelebb várható és e célból a jövő héten Bucurestibe érkezik Ghirasu, Tokio legtekintélyesebb közigazdása, aki elnöke annak a trösztnek, amely tízenhét ipar-, bányá- és tengerhajózási részvénytársaságot tömörített magába és alaptőkéje 200 millió yen (hatezer millió lei.)

Ghirasu részletesen le fogja tárgyalni a Tarescu-kormányral a román-japán gazdasági kapcsolatok megalapozását, valamint a két állam ki- és bevitelére elő eddig torzított akadályok elhárításának körülményeit.

Legfontosabb kiviteli cikkünk a petroleum és annak termékei, de azok csak úgy bírják el a versenyt az amerikai petroleum termékekkel, ha az exportált mennyiség, ellenében a világszerte legolcsóbb japán árucikkeket behozunk mi is. A rendkívül hosszú ut költségei miatt másképpen az exportunk és importunk nem volna rentabilis. Több, mint bizonyos, hogy ilyen kombinált összeköttetéssel nagy eredményeket lehet elérni és a gazdasági egyezmény épüget beválik, mint ahogy a török-japán kereskedelmi szerződés bevált.

MINDENFELŐL

LENGYELORSZÁGBAN a mezőgazdasági terményeknél igen erős árlemorzsolódási folyamat indult meg. Az ipari kartellek ellenben nem akarnak engedni az árakból, úgy hogy a kormány rendelkezést készít elő, amely korlátozni fogja a kartellek mozgását és hatalmát.

A **GUATEMALAI KORMÁNY** rendelete szerint, minden olyan áruszállítványnál, amelynek értéke egy dollárnál nagyobb, csatolni kell a származási bizonyítványt.

A **SVAJCI KORMÁNY** az olasz áruk bevitelénél az áru-érték harminc százalékának megfelelő vámfelárat léptetett életbe. Ez megtorlást jelent Olaszországnak a svajci árukra kivetett behozatali illetékeiért.

SPANYOLORSZÁG betiltotta a borsó behozatalt és most már csak azokat a borsószállítványokat lehet értékesíteni, amelyek szeptember 15-ike előtt elvámolásra kerültek.

OLASZORSZÁG ezer vagon babot rendelt Magyarországról, de valószínű, hogy még nagyobb mennyiséget fog átvenni.

Az olasz—abessziniai háboru miatt drágulnak a gyarmatáru-cikkek

Alighogy megkezdődött az olaszoknak Abesszinia elleni hadjárata, máris érezhető a drágulása azoknak az árucikkeknél, amelyek a tengerentúli, vagy tengeremléki országokból kerülnek hozzánk. Ezek közé tartoznak elsősorban a fűszer- és gyarmatáruk, különösen a tea, a nyerskáv és a kakaó, amelyeknek importálását az Olaszország ellen legközelebb foganatosítandó blokád miatt sokkal nehezebb lesz ideszállítani, mint ahogy ezelőtt importálták. A blokád ugyanis megzavarja a tengeren való közlekedést, sokkal körülményesebbé válik a hajón való szállítás és ilyenkor az is gyakran megtörténik, hogy a késedelmes import következtében teljesen kifogynak nálunk a legtávolabbi vidékeken termelt ételmickek. Annak megállapítása végett, hogy Aradon is olyan-e a helyzet, mint Bucurestiben, kérdéssel fordultunk a legrégebbi speciális kereskedő céghez, amelynek tulajdonosa úgy nyilatkozott, hogy nála még nem drágultak ugyan meg az árak és a nyár folyamán a felemelt vámok miatt is csak elenyésző volt az áremelkedés, most azonban a kávéban, a teában és a kakaóban várható az árak emelkedése. Ezidőszent még a régi áron lehet beszerezni a gyarmatárukat, de a legközelebbi szállítványok már drágábbak lesznek. Különösen áll ez a nyerskávra és a többi gyarmatárukra is, amelyeknek beszerzése a fogyasztók szempontjából már azért is fontos, mert azok nem romlandók és 20—30 százalékos megtakarítás érhető el a jelenlegi vétel által. A háborus bizonytalanság miatt nem tudható: hogyan alakul a piac helyzete. Ma még a nyerskáv kilogramja 140—240 lei között áll minőség szerint, a teáé kilonként 300-tól 800 leig, a hollandi kakaóé 180 lei. A különböző rizs fajok árát már felemelték, de még további emelkedés várható és ugyanez áll a sokféle ételolajra is.

— A GAZDASÁGI FORGALMAT NÖVELŐ NEMZETKÖZI KONGRESSZUS KEZDŐDÖTT BUCURESTIBEN. Az országok közötti érintkezés megkönnyítését, tehát a gazdasági közeledést is kedvezően befolyásolja az a nemzetközi kongresszus, amelyet husz nagy állam turisztikai megbízottjai tartanak most Bucurestiben. A legnagyobb államok turisztikai és utazási irodái „Ago” című internacionális központban tömörültek és az „Ago”-hoz tartozó sokszáz ilyen idegenforgalmi és turisztikai hivatal tartja most kongresszusát Bucurestiben. A kongresszust tegnap nyitotta meg Sergiu Dimitru belügyminiszteriumi vezérfelügyelő, a belföldi turisztikai hivatal elnöke, aki örömmel állapította meg, hogy a legjelentősebb európai államok: Olasz-, Német-, Lengyel-, Magyar-, Cseh-, Törökország, Ausztria, Jugoszlávia, Belgium, Hollandia, Bulgária is képviseltették magukat. A Kereskedelmi és Iparkamara palotájában folyó kongresszuson az első nap beszédeket mondtak dr. Obertor olasz és Hans Wilhelm osztrák delegátus. A tárgysorozat a deviza beszerzés, a vízum- és utlevél-szerzés leegyszerűsítése is szerepel. A vendégek tisztelgtek Tabacovici CFR igazgatónál is, aki egy óráig tárgyalt velük és nagy utazási kedvezményeket ígért az összes külföldi turista egyesületek tagjai számára.

— A román-francia pénzügyi tárgyalások nehézségei miatt Badulescu alminisztert sürgősen Párisba hívták. Mint Bucurestiből jelentik, a Párisban folyó pénzügyi tárgyalások menetét ismét megzavarták a transzfer körüli keletkezett akadályok. Zuceanu, Párisban tárgyaló meghatalmazott miniszter tegnap telefonon tett jelentést Antonescu pénzügyminiszternek az akadályokról és kijelentette: szükségesnek tartja, hogy Badulescu pénzügyi alminiszter sürgősen Párisba utazzon a nehézségek elhárítása végett. Az alminiszter azonnal el is indult a francia fővárosba.

— A kivitelre szánt gyümölcsök egészségügyi vizsgálatára. A külföldre irányuló gyümölcszállítványokat tudvalevőleg egészségügyi bizonyítvánnyal kell ellátni s tisztázatlan volt az a kérdés, melyik hatóság illetékes ezeknek a bizonyítványoknak a kiállítására. A Kereskedelmi és Iparkamara hivatalosan közli, hogy a bucuresti-i rovar-tani intézettől (Statiunea Entomologica) kapott értesítés szerint ez az intézet állítja ki a gyümölcsök egészségügyi bizonyítványát. Minthogy azonban az intézetnek Aradon vagy környékén megbízottja nincs, az intézet arra kéri a gyümölcs-exportőröket, hogy lehetőleg több vagon gyümölcsöt gyűjtsenek össze egy napra s néhány nappal a vagonok berakása előtt táviratilag értesítsék erről az intézetet, hogy kellő időre kiküldhesse megbízottját a gyümölcsök megvizsgálására. A távirat vétele után az intézet tisztviselője azonnal utnak indul. Az intézet címe: Statiunea Entomologica, Bucuresti, Bul. Mărășești No. 61.

A legolesóbban és a legkényelmesebben
a **SERVICIUL MARITIM ROMAN**
S. M. R.

hajóival utazhat

Palesztinába és Egyptomba.

valamint Török és Görögországba.
Szakszerű utitanács és információs
osztály.

Látogatási utazás-rendezés.

Információk céljából forduljon a
S. M. R. képviselőjéhez: 461

Künstler

Utazási és vízumiroda Arad,
Bulev. Regina Maria 24. Telefon 86.

A pénzügyi munkaidéjéről határoztak a munkaügyi felügyelősegen

A bankok régóta nuzódó és mindeddig elintézetlen munkaidékérésében ma délután hat órákor értekezlet volt a munkaügyi felügyelősegen. Az értekezleten, amely Popescu Petre munkaügyi vezérfelügyelő vezetésével folyt, megjelentek az aradi pénzügyi intézetek vezetői és főtisztviselői. A megbeszélés egy óra hosszat tartott és azon a következő munkaidét határozták meg a bankok részére: Hivatali munkaidő délelőtt fél 9 órától fél 3 óráig, pénztár nyitva 9 órától 1 óráig. Délután csupán két inspekciónyi tisztviselő marad a bankokban, felváltott sorrendben. Az esetleges túlórákat a bankoknak kérvényezniük kell a munkaügyi felügyelősegen.

A túlóra a törvényes díjszabás szerint fizetendő. A megállapított munkaidő nem vonatkozik az igazgatókra, cégvezetőkre, továbbá a segédszemélyzetre. Itt írjuk meg, hogy az újonnan megalakult Banktisztviselők Egyesülete, mint az aradi Magántisztviselők Egyesületének egy alcsoportja működik. Az egyesület célja szakmai kérdések megvitatása és a legteljesebb harmónia megteremtése a bankok vezetősége és tisztviselői között.

— EZ ÉVBEN AZ EURÓPAI CUKORGYÁRAK KÉT MILLIÓ TONNAVAL KEVESEBBET FOGYASZTOTTAK, MINT AMENNYI CUKORFOGYASZTÁS VOLT. Bucurestiből jelentik: A cukorgyárak központi eladási irodájához érkezett külföldi jelentések szerint Európa összes államában — Ausztriát és Lengyelországot kivéve — ez év júliusban nagyobb volt a cukorfogyasztás, mint más években. Teljesen megbízható statisztika szerint ez év január 1-től augusztus 31-ig körülbelül két milliárd tonnával kevesebbet állítottak elő az összes európai cukorgyárak, mint amennyit a közönség fogyasztott és a hiányt az előző években tartalékokból mennyiségből pótolták. Érdekes, hogy Ausztriában 0,38 százalékkal, az északamerikai Egyesült-Államokban 0,31 százalékkal termeltek kevesebbet, mint amennyit a fogyasztás volt. Afrika és Ausztrália viszont többet állítottak elő, mint amennyit a saját földrészükön a közönség fogyasztott. Az egész világ cukorgyártása ez év január 1-től augusztus 31-ig 21 millió tonna volt.

— Az állami szállítók memorandumában tiltakoztak az ellen, hogy követeléseiket B. kibocsátási kötvényekben kapják meg. A bucaresti-i Argus értesítése szerint a pénzügyminisztérium azt tervezi, hogy az 1934—35. évi állami szállításokból fennmaradt tartozásait B. kibocsátású földi kölcsön-kötvénnyel egyenlíti ki. Az érdekelt szállítók ez ellen tiltakozó jegyzéket adtak át a minisztériumban.

— A hetipiac árai. A mai gabonapiacot a buza árának emelkedése jellemezte. A buza árfolyama 360—370 lei között mozgott, ami a múlt heti piaci áraihoz képest husz leies emelkedést jelent. Ez az emelkedés a gyenge felhozattal és a megfénkülést kereslettel magyarázható. A gazdák most kukoricatöréssel és egyéb őszi munkákkal vannak elfoglalva és ezért hiányzott a mai piacról a fokozottabb buza felhozatal. A tengeri ára 300—310 lei, míg az új tengeri 240—250 lei volt. Az árpa ára 300—320, míg a zabé 320—330 lei. A hetipiac többi árai egyébként a következők: Hagyma kg. 4—5 lei, fokhagyma 18—20, burgonya 1.50—2, bab 4—5, zöldbab 4—5, csipős zöldpaprika 10 drb. 1 lei, édes zöldpaprika 4—6 drb. 1 lei, fejes káposzta 1 drb. 1 lei, kelkáposzta 1 drb. 1—2 lei, retek 1 köteg 1 lei, paraj 1 kg. 4—5 lei, borsó 1 kg. 18—20 lei, zöldbab 1 köteg 1—2 lei, paradicsom 1 kg. 1—2 lei, kék paradicsom drb. 1—3 lei, uborka 100 drb. 20—25 lei, görög díny 4—5 lei, saláta 2 drb. 1 lei, zöld kukorica 1 drb. 1 lei. Gyümölcs-piac: alma kg. 6—10 lei, körte 8—12, szilva 4—8, szőlő 4—12, kajszán 8—16 lei. Szárnyasok: Lóvér liba 200—260 lei, sovány liba 80—100, kövér kacska 80—110, sovány kacska 35—65, gyöngytyúk 45—55, tyúk 60—70, csirke 25—45 lei. Tojás drb. 1,30—1,40 lei. Élőállat: Szarvasmarha kgr 6—8, borjú 14—16, sertés 18—22,50. Takarmány-piac: szalma 120—130, lóhere 160—170, szalma 60—70 lei. Tejtermékek: tej literje 4—5 lei, savanyú tej 10—12, tejjel 25—35, tehéntúró 10—12, juhtúró 24—26, vaj 60—70, brallai túró 35—40, juhsajt 26—32 lei.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
főel.

SPORT KÖZLÖNY

USA—Hakoah-meccs a kerületi bajnoki forduló legérdekesebb összecsapása

A kerületi elsőosztályú bajnokságban vasárnap teljes bajnoki fordulót látszanak le a csapatok és az öt mérkőzés közül kétségtelenül legérdekesebbnek az AMEFA-pályán délelőtt lebonyolításra kerülő USA—Hakoah meccs számít, amelyen két stílusos csapat találkozik egymással a bajnoki pontokért. A meccs favoritja az USA, amely a tavalyi bajnoki szezon élvonalai ellen győzött nagy gólaránnyal, kapott gól nélkül. A Hakoah ugyancsak jóképességű együttes, amely bizonyára megnehezíti az USA győzelmét.

Délelőtt a Tricolor-pályán a Transylvania a Juventus látja vendégül bajnoki meccs keretében és itt is igen nagy küzdelem várható, amelynek kimenetele nyit, bár a Transylvania nagyobb rutinjával favoritnak tekinthető.

A Gloria—CFR meccs előjátéka az SGA—Tricolor mérkőzés lesz és itt a tornászcsapat multheti veresége ellenére, esélyes jelöltje a pontoknak, bár meglepetés ezen a meccsen is könnyen előfordulhat.

Az AMEFA-pályán délután az Unirea és

Olimpia-PTT csapnak össze és a kitűnő formában lévő Olimpia-PTT az újabb akadályt is bizonyára könnyen fogja venni. Az Olimpia sporttelepén a Soimi-CFR és az Intelegerea bonyolítanak le bajnoki meccset, amelyen az Intelegereának van több esélye a győzelemre, de a lelkes Soimi-CFR kellemetlen meglepetést szerezhet az Intelegerea-hívóknak.

A bajnoki táblázat a szövetség keddi pontfeszítő ítéletét tekintetbe véve, a következő:

1. CAA	5	4	1	—	16	7	9
2. Intelegerea	6	4	—	—	2	18	15
3. SGA	3	3	—	—	8	1	6
4. Olimpia-PTT	3	3	—	—	24	5	6
5. Soimi-CFR R. A.	3	1	1	1	10	7	3
6. Tricolor	4	1	1	2	7	13	3
7. USA	4	1	—	—	3	7	3
8. Unirea	5	1	—	—	4	10	18
9. Transylvania	3	1	—	—	2	2	8
10. Hakoah	4	—	2	2	4	9	2
11. Juventus	4	—	1	3	2	22	1

Az UFSR beleavatkozik a futballszövetség belügyeibe

Bucurestiből jelentik: V. Plagino, az UFSR elnöke, tegnap hosszas tárgyalást folytatott Tilea Viorelrel, a futballszövetség elnökével. A tárgyalások folyamán a szövetség elnöke részletesen tájékoztatta magát a futballszövetség szabályairól és pénzügyi helyzetéről. Az érdeklődés kapcsolatban van azokkal a hírekkel, amelyek a labdarugó szövetségben történt állítólagos szabálytalanságokról beszéltek. A hírek szerint az UFSR bele akar avatkozni a futballszövetség ügyeibe s akár a vezetőség kicserélése árán is és új keretek között, egészen más alapon kívánja megszervezni a Romániában legnagyobb tömeget megmozgató futballsport irányító szervét.

Csak keretet jelölt a Gloria a CFR elleni meccsre

A vasárnapi CFR elleni mérkőzés előtt, pénteken népes tréninget tartott a Gloria, amelyen majdnem valamennyi játékos résztvett. A mérkőzés után nem állították össze a vasárnapi együttest, csupán keretet jelöltek ki és abból közvetlenül a mérkőzés előtt állítják össze a pályára lépő együttest. A keret a következő: Bosnyák—Husztik, Varjassy, Volentir—Lupas, Faur, Weichelt, Pecican—Ignarohan, Barbu, Dobra, Mercea.

O Londonban a hivatásos tennisezők világbajnokságán Tilden 6:3, 6:3, 6:3 arányban győzött E. Burke ellen. A férfi-párosban Lotte, Stoeffen 6:2, 7:9, 6:4, 6:3-ra verték a Plaa—Ramillon párt. Tilden—Wines 6:4, 6:3, 6:5 arányban verte a Nüsslein—A. Burket kettőst.

O Összeállították az AMEFA csapatát. Az AMEFA, amely vasárnap Timisoarán a Ripensia ellen játszik, azonos összeállításban szerepel, mint ahogy az Unirea-Tricolor ellen mérkőzött Bucurestiben. Az együttes a következő: Bugariu (Sadovschi)—Kovács, Csaika—Surgyi, Szabó Béla, Szaniszló II.—Cucula, Măgold, Batrin, Perneky, Szida.

O Ma estig lehet jelentkezni az olcsó áru timisoarai sportutazásra. A vasárnapi AMEFA Ripensia mérkőzésre Timisoarára induló kedvezményes áru sportutazásra a jelentkezések nagy érdeklődés mellett folynak. A nagy érdeklődésre való tekintettel, az utazást rendező drukkerok elhatározták, hogy ma estig fogadnak el jelentkezéseket a Galik nő-fodrászüzletben, Strada Bratianu 9. A részvételi díj a lehető legalacsonyabb, csupán 82 lei. Indulás vasárnap reggel a 8 óra 10 perckor induló vonatral.

Franciaországba távozik Burdan, a Venus kapusa

Burdan, a Gloria volt kapusa, aki egy évig a fővárosi Venusban védett, a napokban rendkívül előnyös szerződést kötött Franciaországban az egyik egyesülettel, a Nancytól mintegy 15 kilométerre fekvő Dombase hányavároska újonnan alakult klubjával, amely Promotion d'Honneurben játszik. Burdan szerződése igen előnyös, mert a franciák megszerzik számára a kiadatást, 20.000 frank lelépést kap a játékos, azonkívül 2000 frank havi fizetést. A kitűnő kapus most várja leszerelési okiratát és azután azonnal utazik Franciaországba, hogy új klubjánál jelentkezzen.

A hetvenkilencedik osztrák-magyar válogatott

mérkőzés kerül vasárnap Bécsben lejátszásra. Eddig Magyarország 33, Ausztria 26 győzelmet aratott és 19 mérkőzés döntetlen eredménnyel végződött, a gólarány 167:161. Magyarország javára. Vasárnap a két válogatott összeállítása a következő lesz:

Platzer—Sesta, Schmaus—Wagner, Hoffmann, Erdl—Vogl II., Stroh, Bican, Hanne-mann, Vogl I.

Szabó—Polgár, Sternberg—Szalay, Turay, Dudás—Markos, Vincze, Sárosi, Toldi, Titkos.

O Válogatások a bíróküldésben. Az Olimpia-pályán 14.15 órákor lebonyolításra kerülő Soimi-CFR II.—SGA II. mérkőzést Macean helyett Ujj vezeti, míg a Banatul-pályán lejátszandó Banatul—Concordia meccsen Sasu helyett Mágóri a határbíró. A Sparta—Astra ifjúsági bajnoki mérkőzést a CAA-pályán 8.00 óra helyett 14.00 órákor kezdik.

O Az október 13-ikára kitűzött Olaszország—Csehszlovákia Európa-kupamérkőzés az abesszin háború kitörése miatt, minden valószínűség szerint elmarad.

Az „Aradi Közlöny” Bucurestiben a következő újságkioszkokban kapható:

„Hotel Tanescu”-vaj szemben (Str. Regalan.)
Calea Victoriei, Picadilly-kávéházzal szemben.
Calea Victoriei és Bulevardul Academie mindkét sarkán.

„Athene Palace” szállodával szemben levő sarokbódében.

„Grand Hotel”-lél szemben, a főposta sarkán.

LEGUJABB

Az olaszok elfoglalták Adigrat városát

Baldwin drámai erejű beszéde az angol-olasz viszonyról

96 olasz tank és repülőgép vetette rá magát a Francia-Szomáli mellett felvonult abesszin trónörökös seregére

A hajnali órákban a Rómából érkezett jelentés szerint az olasz csapatok elfoglalták Adigrat városát. Ezzel szemben Aduánál nagy ellentállásra találtak. Az olasz repülők bombázták a Jedje folyónál lévő Valkai és Jamatia községeket. A bombázásnak három halottja és hat sebesültje van. Ugad városára szintén bombákat dobtak az olasz repülők, amelyek ugyanakkor amharanyelvű röpcédulákat dobáltak le, amelyben felszólítják Tigre lakosságát, hogy csatlakozzon az olaszokhoz.

A késő éjszakai órákban az abessziniai hadszíntérről a következő újabb híreket jelentették:

Az Abesszinia északnyugati részében felvonuló olasz csapatok közvetlenül Adua előtt állanak. A szembenálló abesszin sereg főparancsnoka, Ras Sejum, a következő táviratot küldte a négusnak:

„Aduát nem sokáig tarthatjuk, az olasz nehézágyú, tankok és repülőgépek tömegével szemben”.

A Francia Szomáli határán elhelyezett 50 ezer főnyi abesszin sereg ellen, amelyet a trónörökös vezet, hír szerint nagy léghaderő és 96 harci repülőgép vonult fel. Innen indul meg az olaszok nagy központi támadása Harrar Dirédauau, a vasutvonal és Addisz Abeba ellen.

Aduától északra egy 12 ezer főből álló abesszin sereg megkerülve az olaszok hadálatait, ellentámadást kezdett és átlépte Eritrea határát.

Ogaden tartományban ugyancsak heves harcok folynak. Az abesszinnek eddigi veszteségei 2000 halott.

Londonból jelentik: Baldwin miniszterelnök a konzervatív-párt értekezletén nagyszabású beszédet mondott. Baldwin azzal kezdte beszédét, hogy a Népszövetség megalakításának elkerülhetetlen szükségessége volt, mert a megmészárlás az utóbbi időben soha nem módott fegyverekhez jutott. Ha a Népszövetség meg nem alakult volna, úgy ez a veszteség husz év múlva olyan méreteket öltött volna, hogy teljes kiirtással fenyegette volna a civilizációt.

Baldwin ezután rátért az abesszin viszállyal kapcsolatos véleményének ismertetésére. Ha az egész világ belépett volna a Népszövetségbe, — mondotta. — így megakadályozhatták volna ezt a háborút.

Anglia és Olaszország között nem volt és nem is lehet nemzeti ellentét. Anglia felháborodva utasítja vissza azt a gyanúsítást, mintha őnrésztől foglalt volna állást a Népszövetség tanácsában Olaszország ellen. A legsürgősebb teendő jelenleg az európai béke biztosítása és erre a legmegbízhatóbb eszköz a Népszövetség.

— Ujból esdve kérem Olaszországot még a jelen pillanatban is, hogy tartózkodjék minden olyan cselekedettől, amely még inkább megnehezítené a Népszövetség feladatát.

Ujból esdve kérem Olaszországot még a jelen pillanatban is, hogy tartózkodjék minden olyan cselekedettől, amely még inkább megnehezítené a Népszövetség feladatát.

Londonból jelentik: Baldwin miniszterelnök a konzervatív-párt értekezletén nagyszabású beszédet mondott. Baldwin azzal kezdte beszédét, hogy a Népszövetség megalakításának elkerülhetetlen szükségessége volt, mert a megmészárlás az utóbbi időben soha nem módott fegyverekhez jutott. Ha a Népszövetség meg nem alakult volna, úgy ez a veszteség husz év múlva olyan méreteket öltött volna, hogy teljes kiirtással fenyegette volna a civilizációt.

Letartóztatták Németországban, mert zsidó export-csoporttal kötött üzletet Aradon

Haselbach berlini igazgató aradi üzleti utjának tragikus epilógusa

Feltűnést keltő letartóztatás híre érkezik Berlinből. A letartóztatás a nemrégiben megindult sertés-exporttal áll összefüggésben. Az Aradi Közlöny szeptember 14-iki számának közgazdasági rovatában részletesen beszámoltunk arról, hogy Aradra érkezett Berlinből Schweitzer német állategészségügyi vezérfelügyelő és Haselbach, a berlini „Reichstelle für Tiere und Tierische Erzeugnisse” igazgatója. Mindketten azért érkeztek Aradra, hogy a megyéből mintaszállítmányokat indítsanak utra Németország felé és abban az esetben, ha a

mintaszállítmányok beválnak, végleges szerződést kössenek a további kivitelre vonatkozóan. Ezt az exportot a nemrégiben aláírt román-német kereskedelmi egyezmény alapján kívánták lebonyolítani.

Berlinből érkezik az a feltűnést keltő hír, hogy Haselbach igazgatót az ottani hatóságok röviddel a német fővárosba való visszaérkezése után letartóztatták. Ennek oka ellenőrzhetetlen hírek szerint az volna, hogy romániai tartózkodása alatt a kivitelről olyan exportcsoporttal tárgyalt, amelynek négy zsidó tagja is volt.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **2 lei.** szó 2 lei. szó

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

Elsőrendű szakácsnő jó bizonyítványokkal azonnalra kerestetik. Cím a kiadóban.

Kiszolgáló kisasszony felvétetik: Königstorfer-cukrászda. 5615

SZELLEMLEG és fizikailag minden téren egyaránt tevékeny AMERIKAI szellemű urind elhelyezkedést keres. Leveleke: „Mindenben önálló” jeligére a kiadóhivatal továbbít. 5414

Jómegjelenésű gazdasszonyt 35 évközt keressék. Cím a kiadóban. 5608

Dél előttre megbízható takarítónőt esetleg kis leányt keressék. Jelentkezni délután 5 óra. Cím: Calea Radnei 18-20. Weisz. 5611

FIATAL elarusító leányt keres Sándor könyvkereskedés. 5616

MINDENES szobaleány vagy bejárótakarítóné felvétetik. Str. Eminescu No. 40., ajtó 2. 5618

LAKÁS.

Főlépcsőházi diszkrét bejárata egy, esetleg két elegánsan burkolott szoba központban kiadó. Csakis uriembernek. Cím a kiadóban. 5809

2 szobás, fürdőszobás ucai lakás kiadó november 1-ére. Str. R. Ciorgariu 7.

INGATLAN.

Eladó 4 szobás, 6 mellékhelyiségből álló modern magánház. Megtekinthető délután 2-4-ig: Str. Mocioni No. 37. 5614

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG Str. Eminescu 15 azon nalka kiadó. Bővebbet ugyanott a sör-raktárban. 5227

VÉTEL ÉS ELADÁS

Elköltözés miatt eladó egy nagy tekező asztal 4 székkel, gramofonszekrény, 8 lámpás hálózati rádió, divány, hajlított butorgarnitúra, stb. Lepaon, textil- és fűszerüzlet, Str. Poetului 1. 5620

Elsőrendű tej mindennapi vételre kerestetik. Königstorfer-cukrászda. 5615

Jókarban levő, üzembépes, 1930-as típusú Ford kétajtós csukott autó jutányos árban eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Modern hálószobák, ebédlők, konyhák olcsó áron szerelhetők be, részletfizetésre is. „Concurenta” asztalos-üzem. Bul. Reg. Ferd. 15. (a lutheránus templommal szemben). 5597

VESZÉK aradi Victoria-bank betétkönyvecskét 350.000 Lei erejéig. Cím a kiadóban. 5551

Porszívó gép (prima), keleti perzsa szőnyegek és egy rövid zongora megbízásból sürgősen eladó. Comissio, Dacla kávéház mellett.

TISZTA MOSÓTI RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételeire. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

KÜLÖNFÉLÉK.

Beraktározási raktárban Str. Moise Nicoara Nr. 9-11. műcsernemi ingóságok jóbarbantartás mellett jutányosan beraktározható. Eladó laboratórium fogászati műszerek, egy gyönyörű új francia hálószoba, valamint egy új teli hálószoba és egy dupla ágy ruganyos betéttel. 5592

Makulatura papír

5 kg.-os csomagokban

50 leiert kapható

az Aradi Közlöny főkiadóiban.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZOMBAT, OKTÓBER 5.

Bucuresti 1.05: Gramofon 1.52: Gramofon 2.30: Gramofon 6: Katonazene 8.15: Gramofon 9: Jazz. 10.45: Étermi zene 11.45: Hírek külföldre — Budapest 1 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek 11: Hírek 11.20: Bathány éjszakája (Folyvasás.) 1: Déli harangszó. 1.05-2.30: Szervánszky-szalonzenekar 2.40-3.15: Lux József énekel (zongorakísérettel) 4-4.30: Magyarország-Lengyelország válogatott kézilabdacsapatának mérkőzése 6: Filmcsevegés filmrészletek bemutatása: 6.30: László Sándor zongorázik 7: Mit üzen a rádió? 7.40: Vidák József és cigányzenekara 8.30: Anák és fiúk. Halasy-Nagy József dr. és Halasy-Nagy Endre dr. párbeszéde. 9.05: Közvetítés a Király Színházból „Három a kislány.” Az előadás után kb 12: Tánclemezek, 12.30: Cigányzenekar muzsikál. 8.45-9.05: Mandolinzenekar — Budapest II 6.30: A szociális Missziótársulat előadása. 7: Vidák József és cigányzenekara. 7.45: Mezőgazdasági felőra 8.15-8.35: Hanglemezek. 8.45-9.05: Mandolinzenekar. — Bécs. 8.25: Gramofon 2.10: Gramofon 4.15: Mandolinzenekar 5.50: Tánclemezek 7.35: Gordonkaszámok. 8.20: A hollandi menyecske. Kálmán Imre operettje 11.10: Wanda Achsel ária- és dalszövege. 12.05: Fuvószene. 1.30-2: Tánclemezek — Belgrad 12: Gramofon 1: Tarka zene. 5: Rádiózenekar. 7.30: A nemzet órája 9: Gramofon 9.10: Hangjáték. 9.40: Tarkatest. 11.30: Közvetítés különböző étermekekből — Pozsony 1.15: Gramofon. 6.25: Gramofon 6.40: Magyar közvetítés. 7.40: Gramofon 8.15: Könyv zene 11.30: Rádiózenekar — Heilsberg 7: Reggeli hangverseny. 1: Tarka hangverseny. 4.20: Gyermekeknek.